

مرکز تدوین آثار رهبر شهید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیغام رہبر ۷

نویسنده:

شہید پروفیسور برہان الدین ربّانی

شناسنامه کتاب

عنوان کتاب: پیغام رهبر؛ جلد: ۷؛

عنوان فرعی: پیام‌هایی از رهبر شهید؛

نام پدیدآور: رهبر شهید پروفسور برهان‌الدین ربّانی، رهبر جهاد و مقاومت و رئیس

دولت اسلامی؛

گردآورنده: مرکز تدوین آثار رهبر شهید؛

حروف‌نگاری: مرکز تدوین آثار رهبر شهید؛

ویرایش: مرکز تدوین آثار رهبر شهید؛

تصحیح: مرکز تدوین آثار رهبر شهید؛

تحشیه: مرکز تدوین آثار رهبر شهید؛

ناشر: مرکز تدوین آثار رهبر شهید؛

طراح جلد: عصمت‌الله احراری؛

برگ‌آرا: محمدکامل عمران؛

سال چاپ: ۱۴۰۰ خورشیدی؛

نوبت چاپ: نخست؛

محل چاپ: کابل؛ افغانستان؛

شناسه افزوده: این پیام‌ها به‌صورت جداگانه در نشریه‌های جمعیت اسلامی افغانستان

و یا به‌صورت منشور مستقل، به نشر رسیده‌است؛

موضوع: پیام‌ها؛

شمارگان: ۳۰۰۰؛

شمار برگه‌ها: ۱۸۷؛

قطع: جیبی؛

بها: ۱۴۰ افغانی؛

چاپ‌خانه: بهیر؛

نشانی ما: صفحه رسمی آثار رهبر شهید؛

نشانی برقی: sh.rabbani1390@gmail.com

حق چاپ تنها برای مرکز تدوین محفوظ است.

فهرست

درآمد..... ۱۱

بخش نخست: پیام‌های عیدی

- به مناسبت عید سعید فطر ۱۴۱۷ هـ ق ۱۷
- به مناسبت عید سعید اضحی ۱۴۱۷ هـ ق ۲۳
- به مناسبت حلول عید سعید اضحی ۱۴۲۰ هـ ق ۳۱
- به مناسبت حلول عید سعید اضحی ۱۳۷۸ هـ ش ۳۵
- به مناسبت عید سعید اضحی ۴۱

بخش دوم: پیام‌های سال نو خورشیدی

- به مناسبت حلول سال نو هجری خورشیدی ۴۹
- به مناسبت حلول سال نو ۱۳۷۷ هـ ش ۵۵
- به مناسبت حلول سال نو ۱۳۷۹ هـ ش ۵۹
- به مناسبت آغاز سال ۱۳۸۰ هـ ش ۶۷

بخش سوم: پیام‌های پیروزی

- به مناسبت هشتمین سالروز پیروزی انقلاب اسلامی ۷۷
- به مناسبت هشتادویکمین سالروز استرداد استقلال کشور ۸۵
- به مناسبت هفتادوهشتمین سالگرد استقلال ۹۱
- به مناسبت ششمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ۹۹
- به مناسبت هفتادونهمین سالگرد استرداد استقلال ۱۱۳
- به مناسبت هشتادمین سالروز استرداد استقلال کشور ۱۱۹
- به مناسبت هشتادودومین سالگرد استرداد استقلال کشور ۱۲۵

بخش چهارم: پیام‌های همدردی

- به مناسبتِ شهادتِ عبدالأحد کرزی ۱۳۵
- به مناسبتِ حوادثِ خون‌بار و دردناکِ شمال کابل، پروان و کاپی
سا ۱۳۹

بخش پنجم: پیام‌های متفرقه

- به مناسبتِ روز بین‌المللی زن ۱۴۷
- به شورای مشورتی جمعیت [اسلامی] در ایران ۱۵۱
- نامهٔ رئیس‌دولت اسلامی عنوانی سرمنشی ملل متحد ۱۶۱
- نمایه ۱۶۷
- رویکردها ۱۸۱

درآمد

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَسَلَامٌ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ؛ و بعد:
لطف حق را شاکریم که اینک جلد هفتم پیغام رهبر را
خدمت شایقان اندیشه‌های استاد و محبّان دانش و معرفت تقدیم
می‌داریم.
خوانندگان عزیز!

این «مجموعه پیام‌ها» از اهمیت ویژه علمی و سیاسی
خاص برخوردار است؛ زیرا با تعمّق در این پیام‌ها همان‌گونه
که می‌توان به گوشه‌هایی از وضعیت سیاسی و اجتماعی زمان
نگارش آن، دست‌یافت، می‌توان از خصوصیات نثر زمان این
نوشته‌ها، آگاهی یافت.

این مجموعه‌ای را که اکنون در دست دارید، دربرگیرنده
«۲۱» پیامی است، از رهبر شهید W که به مناسبت‌های
مختلفی آن را نگاشته است که ما آن را در پنج بخش تبویب و
تدوین کرده‌ایم:

- ۱- پیام‌های عیدی؛
- ۲- پیام‌های سال نو خورشیدی؛
- ۳- پیام‌های پیروزی؛

۴- پیام‌های همدردی؛

۵- و پیام‌های متفرقه.

کلیت این پیام‌ها بر محورهای چون دیانت، سیاست، اجتماع، اقتصاد و زن می‌چرخد که با قرائت این پیام‌ها نه تنها به دیدگاه یک فردی که در تحول و زیروروکردن این تحولات نقش‌آفرین جریان کلان فکری و سیاسی نیز دست یافته و از واقعیت‌های بزرگ اجتماعی و سیاسی نیز با خبر می‌شود.

به هر رو، کار ما در این اثر این است: در گام نخست، پس از پیاده کردن متن نبشته، مطابق به دستورالعمل تدوینی خویش دست به ویرایش می‌زنیم و از آن بعد، در کنار مُعرّفی نام‌ها، اماکن، گروه‌ها، اصطلاحات، استخراج احادیث، إرجاع آیات، مستندسازی روایات و نقل قول‌ها، ترجمه آیات، احادیث و متون عربی و توضیح نکات قابل توضیح، تدوین رویکردها، نمایه‌ای از آیات، احادیث، اشعار، اشخاص، اماکن، احزاب، گروه‌ها و مفاهیم وارده در کتاب را در پای آن ردیف می‌کنیم.

نکته‌ای را که می‌خواهیم در اینجا با خط درشت تسجیل کنیم اینکه این پیام‌ها - که اکثر سیاسی‌اند - در تناسب با وضعیت همان روزگار و در فضای سیاسی و منافع مردم و جهاد و مقاومت مردم، نگاشته شده است؛ از این رو، نباید در حین خوانش این پیام‌ها، زمان نوشتن این پیام‌ها فراموش شود.

نکته دیگری را که نباید فراموش کرد، اینکه به این دلیل که ما همه پیام‌های استاد شهید را به صورت مکمل تاکنون در اختیار نداریم؛ لذا نتوانستیم ترتیب زمانی را در پیام‌ها مراعات کنیم، از این سبب امید که ما را از این بابت معذور دارید.

در مجموع - چنانکه پیش از این گفتیم - این پیام‌ها، در سطور موجزی از یک سو مفاهیم بزرگی را بازتاب می‌دهد و از سوی

دیگر این پیام‌ها از عمق چیرگی نویسنده بر سخن، سخن‌ها دارد. پیش از بستن این سطور، بر خود لازم می‌دانم که از هر کسی که به هرگونه‌ای، در تدوین این اثر ما را یاری کردند، سپاسگزاری کنم، به ویژه از همکارانم در مرکز تدوین، هریک خیرالله خیرخواه، دلاور نسیمی و محمد کامل عمران و عبدالحمید اواب، به کمال سپاس یاد کنم. وَفَقَهُمُ اللَّهُ لَمَّا يَحِبُّ وَيَرْضَى وَسَدَّدَ خُطَاهُمْ؛

همچنان الله بزرگ، به بانی این مرکز، محترم صلاح‌الدین ربانی، رئیس جمعیت اسلامی افغانستان، پاداش نیک دهد که بنای این کار نیک را پی افکنند.

در پایان، امید ما این است که این پیام‌ها بتواند - چون گذشته‌ها - در بیداری و هدایتگری نسل امروزی ما - مُمَدِّدِ واقع شود وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ.

فضلی آماج

رئیس مرکز تدوین آثار رهبر شهید

بخش نخست
پیام‌های عیدی

۹۴

به مناسبتِ عید سعید فطر
تخار، تالقان؛ ۱/۱۰/۱۴۱۷ هـ ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ
عَلَى رَسُولِ اللَّهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.^۱

هم وطنان دلیر و باشهامت!

اجازه دهید؛ عید سعید فطر را - که تداعی کننده ایثار،
شکیبایی، استقامت و پایداری مسلمانان جهان در تمام قرون و
اعصار است - به همه شما عزیزان، در هر جایی که هستید،
تبریک و شادباش بگویم.

عید سعید فطر که ما از آن، بعد از سپری شدن ماه آمرزش،
ماه رحمت، ماه به زنجیر کشیدن شیطان و ماه رهایی از آتش و
ماه نزول کتاب زندگی آفرین قرآن، تجلیل و بزرگداشت به عمل
می آوریم، برای همه مسلمانان، به ویژه برای افغان ها از اهمیت
ویژه ای برخوردار است.

ملت صبور ما، عید امسال را در اوضاع سخت ناگوار
استقبال می کند. در سرمای زمستان و ایام پربرکت رمضان که
هیئت دولت اسلامی افغانستان با نمایندگان طالبان با پادرمیانی
سازمان ملل متحد در مورد آتش بس حرف می زد، همه شاهد

۱. به نام خداوند بخشنده مهربان * ستایش بر الله است، درود و سلامتی باد بر
رسول الله، بر آل و اصحاب شان و بر همه مؤمنان باد. «مرکز تدوین»

بودند که طالبان چه جنایت عریانی را بر اهالی کاپیسا^۱ و پروان^۲ روا داشتند و محاسن سپیدان، زنان و کودکان را وادار به ترک خانه و کاشانه‌های‌شان کردند. دولت اسلامی افغانستان که بار بار حلّ سیاسی قضایا را بهترین راه حصول تفاهم ملی و تأمین صلح و امنیت مطمئن و پایدار در کشور خوانده بود، به همین نیت با وجود داشتن ملاحظاتی به تقاضای ملل متحد جهت مذاکره با طالبان، نماینده باصلاحیتی اعزام داشت که در بحبوحه مذاکرات، به همه آفتابی شد که عملکرد طالبان جهت نقطه پایان گذاشتن به مشکلات کشور، صمیمانه و مخلصانه نبوده و نمی‌خواهند از طریق مذاکره و تبادل آراء بر بحران موجود، پایان دهند.

دولت اسلامی افغانستان مطمئن‌ترین راه دستیابی به تفاهم و رفع کشیدگی‌ها را گفت‌وشنود و مذاکره می‌داند که با تأسف طالبان مزدور و بیگانه، به عواقب ناگوار ادامه جنگ و کشتار بی‌جای انسان‌ها و تخریب کشور، توجهی نکرده، عوض راه مذاکره و تفاهم، راه هجوم و همکاری با بیگانگان را انتخاب کردند.

دولت اسلامی افغانستان که استراتژی خود را در حل قضایای سرزمین پرافتخار خود افغانستان عزیز، تفاهم اعلان داشته است و بار بار تکرار کرده است که در مذاکرات بایست

۱. کاپیسا: از ولایات مرکزی افغانستان است که مساحت آن ۱۹۰۸ کیلومتر مربع است، جمعیت آن در سال ۱۳۹۱ هـ.ش، حدود ۴۱۹ هزار نفر تخمین شده است، مرکز آن شهر محمودراقی است. نگاه: جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، ص: ۲۹۷ - ۲۹۹. «مرکز تدوین»

۲. پروان: از ولایت‌های مهم حوزه مرکزی افغانستان است. مساحت آن ۵۷۱۵،۱ کیلومتر مربع و جمعیت آن حدود ۶۳۱،۶ هزار نفر تخمین شده است و مرکز آن شهر چاریکار است. نگاه: جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، ص: ۲۷۶ - ۲۸۳. «مرکز تدوین»

همه اقوام و نمایندگان مردم سراسر کشور، حضور خود را در قضایا احساس و لمس کنند؛ ولی طوری که دیده می‌شود، طالبان و حامیان خارجی‌شان، نبض زمان و خواست مردم مظلوم و نیازهای جامعه ما را یا درک نمی‌کنند و یا به آن کم بها می‌دهند که هر دو جنایتی است بزرگ و عریان.

با استفاده از فرصت و به این مناسبت میمون و خجسته، به بیگانگان مداخله‌گر یادآور می‌شوم که ملت ما را تخته مشق آمال ناپاک خود قرار ندهند و هر بی‌عدالتی و هرج و مرج را مورد حمایت قرار ندهند و در گستردگی ابعاد فاجعه موجود، همکاری نه‌نمایند و در میان ملت غیور و دلاور ما تخم نفاق بذر نکنند و بدانند که عناصری که به‌عنوان سرکوبگران ملت خود در خدمت منافع و مصالح بیگانگان استخدام شوند و بی‌امنی را ایجاد کنند، عمرشان کوتاه‌تر از آن است که گمان برده‌اند.

ملت عزیز افغان!

از وضع موجود که - إن شاء الله - زودگذر است، زیاد مأیوس نباشید، کمال یک ملت انقلابی و افراد انقلابی، آن است که با بحران‌ها روبه‌رو شوند و با آن دست‌وپنجه نرم کنند و از میان بحران‌ها به سرمنزل پیروزی برسند؛ زیرا پیامبر اکرم Y فرموده‌اند:

﴿حُفَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ، وَحُفَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ﴾^۱

گذر بهشتیان از مسیرهای صعب‌العبور میسر است.

خارا حریف سعی ضعیفان نمی‌شود

صد کوچه است در بن دندان خلال را^۲

۱. یعنی پیرامون جنت سرشار از دشواری‌هاست و پیرامون و اطراف دوزخ مالا مال از جاذبه و کشش‌هاست. نگاه: صحیح مسلم، شماره حدیث: ۲۸۲۲ و صحیح ترمذی، شماره حدیث: ۲۵۵۹. «مرکز تدوین»

۲. بیدل دهلوی، غزل ۱۰۳. «مرکز تدوین»

ملت ما با این قیام عظیم و نبرد سوّم آزادی و پیکار خلل ناپذیر
بر ضد بیگانگان، یکبار دیگر عظمت‌های گذشته را دوباره احیا
می‌کند و به هیچ شکل در برابر تجاوز بیگانه تسلیم نمی‌شود و از
میان مشکلات به‌سوی پیروزی و موفقیت به پیش می‌رود.

در پایان؛ یکبار دیگر عید سعید فطر را برای همه‌تان
مبارکباد گفته و به آرزوی طلوع خورشید صلح و آرامش در کشور
و پایانِ اشغال سایر ولایات، همه را به کریم کارساز و خدای
خیرالناصرین می‌سپارم. وَالسَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ
برهان‌الدین ربّانی

تالقان، ۱ / ۱۰ / ۱۴۱۷ هجری قمری

٩٥

به مناسبتِ عيد سعيد اضحي ١٤١٧ هـ ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ.^۱
هم وطنان گرامی! برادران و خواهران! ملت مؤمن و
ایثارگر افغانستان عزیز!
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

حلول ایام پرمیمنت عید اضحی را به همه شما و امت
اسلامی تهنیت گفته و از بارگاه اقدس الهی به دست دعا نیازمندم
که این عید برای همه مسلمانان، به خصوص برای ملت عزیزمان،
ایام سعادت و طلیعه پیروزی بر همه دسایس دشمنان اسلام
باشد.

ایام عید قربان در حیات امت اسلامی، از ویژگی‌ها خاصی
برخوردار است؛

این عید، بزرگداشت و تجلیل از بزرگ‌ترین حادثه بی نظیر
تاریخ است و در این روزهاست که زایران خانه خدا طی ادای
مناسک حج، لبیک‌گویان به هنگام طواف بیت الحرام و سعی در

میان صفا و مروه،^۱ وُقوف در عرفات و رمی^۲، در آن حالی که مناسب یکی از مهم‌ترین شعایر دینی را انجام می‌دهند، به یاد آن خاطره‌های جاویدانی ابوالانبیاء ابراهیم خلیل و فرزندش اسماعیل - علیهما السلام - می‌افتند که هزاران سال قبل، این پیغمبر اولوالعزم در راه دفاع از آیین یکتاپرستی، از شعله‌های سوزان آتش نمرودیان نهراسید و در مسیر مبارزه با ستمگران، آواره و مهاجر شد، همسر و جگرگوشه خویش را که تازه چشم به جهان گشوده بود، در بیابان سوزان حجاز،^۳ به امید رضایت یزدان پاک، بی‌یار و یاور تنها گذاشت و برای اجرای فرمان الهی آماده شد که فرزند جوان خود را قربانی کند و از آنجا که احکم الحاکمین سعی و تلاش بندگان نیکوکار خویش را ضایع نمی‌سازد، سرانجام این رنج‌ها و فداکاری‌ها منجر به بنای بزرگ‌ترین مرکز توحید و عبادت در جهان گردید و به اثر دعای او - علیه السلام - هزاران در هزار مشتاقان توحید و معرفت، تهلیل و تکبیرگویان به زیارت آن می‌شتابند و مشعل‌داران دعوت و امنای وحی الهی بعد از وفاتش از نسل این پیامبر بت‌شکن برگزیده شده و فریضه حج - که مظهری از وحدت، عزّت، عظمت، مساوات و برادری، تقوی

۱. مروه: نام کوهی در مکه معظمه است و در حال حاضر در آنجا مراسم سعی به‌جا آورده می‌شود، روبه‌روی کعبه و نزدیک آن است. در شریعت ابراهیمی رسم بر این بود که هرکس را به قربانگاه می‌بردند و یا برای خدا نذر می‌کردند، او چندین بار معبد یا قربانگاه را طواف می‌کرد، در مراسم حج میان صفا و مروه که هفت بار سعی می‌شود، همان یادگار است. برای معلومات بیشتر نگاه شود: فروغ جاویدان، ج: اول، از علامه شبلی نعمانی و علامه سیّد سلیمان ندوی، ترجمه: ابوالحسن عبدالمجید مرادزی خاشی. «مرکز تدوین»

۲. رمی جمرات: عبارت از سه موضع و جایی است که در آن رمی جمار کنند؛ یعنی در مسر جای جمره اولی، جمره دوم و جمره سوم؛ حاجی سنگ‌ریزه‌هایش را پرتاب می‌کند که این کار را از اعمال حج محسوب می‌شود. «مرکز تدوین»

۳. حجاز: سرزمین معروف مکه، مدینه، طایف و روستاهای آن‌ها و از آن روی بدین ناحیه حجاز گویند که حجاز و فاضل و حایل است میان نجد و تهامه. نگاه: لغت‌نامه دهخدا. «مرکز تدوین»

و فداکاری در میان امت اسلامی است - باز هم محصول قبول و پذیرش دعاها و راز و نیازهای مشتاقانه و سوزان اوست که در پیشگاه الهی داشته است.

خدا را سپاسگزارم که ملت ایثارگر افغانستان عملاً در مسیر سنت و ملت ابراهیم خلیل گام برداشته و در راه دفاع از ارزش‌های والای دینی، با صبر و استقامت، در سنگر حق و حقیقت قرار دارد و با توطیه‌ها و دسایس گوناگون، شجاعانه پنجه نرم می‌کند. توطیه پلان طالبان که به صورت بسیار ماهرانه توسط حلقات خارجی در بیرون از مرزهای کشور طرح گردیده است، با هوشیاری ملت غیورمان به شکست مفتضحانه مواجه خواهد شد.

من از گروه به اصطلاح طالبان که در آغاز ظهور خویش، ندای خلع سلاح را بلند کرده و امروز خود موجبات رنج و عذاب فراوان ملت را فراهم آورده‌اند، می‌خواهم از بیگانه‌گرایی و دشمنی با مردم خود صرف‌نظر کرده و آماده مذاکره مستقیم با دولت شوند تا با قطع جنگ، صلح و امنیت در کشور تأمین گردد.

این یک حقیقت انکارناپذیر است که مداخله خارجی در کشور، عامل این همه تشنجات در سال‌های اخیر بوده و من از نام دولت و مردم افغانستان، از همه سازمان‌های بین‌المللی به خصوص ملل متحد و کنفرانس کشورهای اسلامی تقاضا به عمل می‌آورم تا در مورد قطع مداخله خارجی بی تفاوت باقی نمانند و من یقین دارم که با جلوگیری از مداخله خارجی‌ها، جنگ، قطع و صلح و امنیت در کشور ما تأمین می‌گردد.

همچنان به خاطر تأمین کامل امنیت و استقرار صلح در کشور، به وحدت کامل نیروهای اسلامی و ملی ضرورت است؛

زیرا وحدت همواره ضامن موفقیت ملت‌ها بوده و با وحدت و یکپارچگی می‌توان مشّت محکمی بر فرق توطیه‌گران خارجی و فسادپیشگان داخلی کشور کوبید.

بناءً از همه اقوام ساکن در افغانستان اعم از: پشتون، هزاره، ازبیک، تاجیک، ترکمن و بلوچ، دعوت به عمل می‌آوریم، برای حفظ وحدت ملی و سرکوبی توطیه‌گران در اوضاع حسّاس تاریخ کشور، در یک صف و سنگر قرار گیرند.

هم‌وطنان عزیز!

طی چند ماه اخیر که پایتخت دولت به شمال منتقل شده است؛

دولت به‌خاطر حل مشکلات مردم، کنترل قیّم و توزیع مواد غذایی به مردم مستحق، اقداماتی به عمل آورده و به لطف خداوند بزرگ وضع اجتماعی مردم ما در این ساحه نسبت به مناطق دیگر رو به بهبود است. همچنان در نظر است، در جهت تأمین کامل امنیّت، انجام خدمات اجتماعی، تنویر شهرها، ترمیم راه‌ها، احیاء و انکشاف مؤسّسات تعلیمی، احیای پروژه‌های زراعتی، ترمیم سرک‌ها و پل‌ها، اقداماتی صورت بگیرد.

برادران و خواهران!

با الهام از این ایّام خجسته و خاطرات تاریخی آن ملتّ مظلوم؛ امّا شجاع و مقاوم ما، یک‌بار دیگر متحد و یکپارچه، به‌عنوان ادای یک فریضه دینی و مسئولیت ملی، بر خود لازم می‌دانند تا برای تأمین صلح، حفظ آزادی و تمامیت ارضی به‌حیث یک ملت ابراهیمی، ایشار و قربانی بدهند تا توطیه ستمگران، شکست خورده و لوای توحید در کشور ما همیشه در اهتزاز باقی بماند.

در این پیکار بزرگ که حق با ملت ماست، از همه ملت‌های

صلح‌خواه و آزادی‌دوست و دولت‌های‌شان که در این اوضاع
حساس و تاریخی از مواضع برحق ملت افغانستان پشتیبانی
می‌کنند، سپاسگزاری کرده، به‌دست دعا از بارگاه رب الجلیل
نیازمندم که ملت ما را در مبارزه و جهاد برحقش یاری دهد و
آتش جنگ را که نمرودیان عصر در کشور ما شعله‌ور ساخته‌اند،
خاموش ساخته و خود این ستمگران را در این آتشی که
افروخته‌اند، بسوزاند وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ^۱

برهان‌الدین ربانی

رئیس دولت اسلامی افغانستان

تالقان؛ نهم ذوالحجۃ ۱۴۱۷ هـ.ق.

۱. ابراهیم / ۲۰. (و این [کار] بر الله دشوار نیست.) «مرکز تدوین»

۹۶

به مناسبتِ حلولِ عیدِ سعیدِ اضحی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هم وطنان متدین!

فرارسیدن ایام خجسته عید اضحی را در حالی به شما مبارکباد می گویم که تا هنوز ابرهای سیاه جنگ های تحمیلی از افق خونین کشور ما به دور نرفته و ملت زجرکشیده ما از دردها و آلام آن، رنج می برند.

برگزاری این عید بزرگ، یقیناً یادآوری و تجلیل، از یکی از بزرگ ترین مظاهر ایشار و قربانی و اطاعت از فرمان آفریدگار -جَلَّتْ عَظَمَتُهُ- است که ابوالانبیا ابراهیم خلیل - علی نبینا وعلیه الصلاة والسلام - با آماده شدن به قربانی فرزند دلبد و جوان خود، آن را به نمایش گذاشت.

مسلمانان در طی قرون و اعصار تا امروز و إلى ماشاءالله در یادبود همان آزمون بزرگ، هر سال با فرارسیدن این روز، مراسم قربانی را انجام می دهند و جمع بزرگی از فرزندان توحید، همه ساله به عزم زیارت کعبه الله، مسجدالحرام و طواف و سعی به دور خانه خدا می شتابند و مناسک حج را ادا می کنند.

هم وطنان گرامی و باایمان!

این همه فداکاری و قربانی ها را که در راه دفاع از میهن اسلامی و نوامیس ملی و کرامت انسانی انجام داده و می دهید، مظهر عالی ای از همان قربانی ها و ایثارگری هاست که مؤمنان آزاده و ایثارگر در راه دفاع از حق و حفظ و حراست هویت

اسلامی و غرور ملی خویش انجام می‌دهند.

دولت اسلامی که بازتاب ارادهٔ قوی و وجدان بیدار شماسست، در حالی که دفاع از آزادی و استقلال ملی و تمامیت ارضی افغانستان عزیز را در برابر توطیه‌های بیگانگان از مهم‌ترین وجایب دینی و رسالت ملی و تاریخی خود می‌داند، از هیچ‌گونه تلاشی در راه ختم جنگ و تأمین صلح و امنیت در سرتاسر کشور عزیز دریغ نورزیده‌است و چنانکه هم‌وطنان عزیز در جریان قرار دارند دولت در این راستا دست به ابتکارات تازه‌ای زده‌است و مذاکرات اخیر با طرح‌های روشن دولت به ارتباط ختم نهایی جنگ و ایجاد حکومت با پایه‌های وسیع و بر مبنای ارادهٔ مردم افغانستان، مؤید این مطلب است.

با فرارسیدن عید سعید اضحی، از گروه طالبان به‌عنوان عامل این همه رنج‌های ملت مظلوم افغانستان، درخواست می‌شود تا صادقانه در مذاکرات آینده شرکت ورزند و از کشورهای همسایه، ملل متحد و کنفرانس اسلامی دعوت می‌کنم تا در پایان بخشیدن به فاجعهٔ کنونی افغانستان، ملت ما را یاری کنند.

در اخیر؛ یک‌بار دیگر فرارسیدن این ایام خجسته را به فرد فرد شما هر جا که هستید، مبارکباد گفته و از بارگاه اقدس الهی برای تان در این عید و همه اعیاد مذهبی و ملی، سعادت و خوشبختی می‌خواهم.

امیدوارم با احوال‌پرسی و دلجویی دوستان و یاران، بر رنج‌ها و آلام یکدیگر مرهم گذارید.

خداوند یار و مددگار همهٔ تان باد.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ.

برهان‌الدین ربّانی

۶ حمل ۱۳۷۸ هـ ش

۹۷

به مناسبتِ حلولِ عیدِ سعیدِ اضحی

۲۳ حوت ۱۳۷۸ هـ ش

هم‌وطنان عزیز و متدین!

حلول ایّام پربرکت عید سعید اضحی را به شما ملّت متدین و فداکار، تبریک می‌گوییم و از بارگاه اقدس الهی در این روزهای پر میمنت و سایر ایّام سال، سعادت، سربلندی و عزّت مسئلت می‌کنیم.

امیدوارم به لطف بی‌پایان الهی، جنگ‌های خونین و تحمیلی، قطع و دست متجاوز بدخواه کوتاه و توطیه‌های شان خنثی و امنیت و آرامش در کشور برقرار گردد.

عید اضحی در حالی که یکی از مهم‌ترین ایّام و مناسبت‌های مذهبی، در حیات مسلمانان است، یادگاری است از یک حادثه بزرگ در تاریخ و عالی‌ترین نمونه‌ای از جلال و عظمت بزرگ‌مردانی که در راه اطاعت از فرمان رب‌الجلیل آماده هر نوع قربانی و فداکاری شده‌اند و خاطره‌ای است جاویدانی از مقاومت و پایمردی در راه حق، ثبات در استقامت در برابر جبّاران، پذیرفتن رنج‌های بی‌پایان هجرت و آوارگی و جداشدن احباب و عزیزان از یکدیگر و تن دادن به ده‌ها آزمون و امتحان در راه رسیدن به هدف و آرمان و در نهایت رسیدن به پیروزی و نصرت الهی.

این عید بزرگ که تجلیل از حیات پرماجرا و سراپا آزمون

ابوالأنبیا ابراهیم خلیل و فرزند ارجمندش است، در حقیقت تصویر روشنی از حیات دودهنهٔ اخیر مردم فداکار افغانستان است که رهروان صادق ابراهیم بت شکن می باشند؛

بلی، اگر جباران عهد ابراهیم 6 غرض نابودی خلیل خدا، آتش افروختند، در سرزمین ما بیش از دودهنه است که جباران و ستمگران نمرودیان متعددی از هر سو مشغول آتش افروزی اند تا رهروان صادق حضرت ابراهیم را در این آتش ها بسوزانند و همراه با آنان حماسه های جهادی و افتخارات تاریخی و ملی ما را نابود سازند.

آری، اگر اسمعیل 6 در صبحگاه صباوت، با مادرش از دامن خانواده جدا و در صحرای سوزان حجاز آواره شد، میلیون ها تن افراد این سرزمین از دیار محبوب و از دامن پرعطوفت احباب و عزیزان خویش جدا گشته و آواره شده اند و چه بسا از کودکان این سرزمین که بی یار و یاور از گرسنگی و تشنگی ناله سر می دهند و تنها دست و پا می زنند و در محرومیت ها چشم از جهان می پوشند و چه بسا از مادران داغ دیده ای هستند که چون هاجر پابرهنه، وحشت زده، حیران و سرگردان برای نجات کودکان خویش در میان صخره ها و دشت های سوزان و یا دامنه های پربرف به سوی ناامیدی ها در حرکت اند.

اینکه چه تعداد از پدران و مادران غم دیده، شاهد شهادت فرزندان خویش، به دست دشمنان دین و مردم بوده اند و چه تعدادی از کودکانی که در هنگام هجوم تجاوزگران و زمان فرار و آوارگی جان خود را از دست داده اند، داستانی است جگرسوز که یاد آن، وجدان انسانیت را تکان می دهد.

قصه های غم انگیز مرگ ده ها طفلی که در تاریکی شب از آغوش مادر افتاده و به دریا غرق شدند، صحنه ای از صدها

صحنه غم‌انگیز حیات روزمره مردم ماست.

از پیشگاه پروردگار توانا و دادگر رجامندم، آن چنانکه خلیل خویش؛ ابراهیم را در آزمون‌های مختلف کامیاب ساخت، ملت عزیز ما را نیز به لطف و احسان خویش از میان انبوه عظیم این مشکلات و امتحان‌ها، به پیروزی رساند و آتشی را که نمرودیان عصر در سرزمین ما برافروخته‌اند، خاموش سازد.

هم‌وطنان عزیز!

امسال فرارسیدن ایّام عید مصادف است با حلول سال نو و فصل روح‌پرور و نشاط‌انگیز بهار در کشور زیبای مان؛ اما حیف و صد حیف که دشمنان جنگ‌افروز و مزدوران طالب‌نمای‌شان، سرور و شادمانی، نشاط و طراوت عید و بهار ملت ما را هر ساله به ایّام عزا تبدیل می‌کنند و همین اکنون شاهد آنیم که گروه مفسد طالب‌نما به فرمان بادران‌شان، چون ماران یخ‌زده زمستانی که با تابش آفتاب به حرکت می‌افتد، این دار و دسته وحشی، مصادف با این ایّام، جنگ و وحشت را آغاز کرده و مثل همیشه صحنه‌های فاجعه‌انگیز و خونی را در گوشه‌های مختلف کشورمان به نمایش می‌گذارد.

امیدوارم که سرانجام همه دشمنان ملت و کشورمان با ذلت و زبونی، در توطیه‌های خویش ناکام گردند و مردم قهرمان و مقاوم افغانستان، از میان شعله‌های فروزان فتنه‌ها، ابراهیم‌وار سر برآورند و بر ویرانی‌های کشور عزیزشان، بنای افغانستان با عظمت، آزاد، آباد و مستقل را پایه‌گذاری کنند و شعله‌های جنگ‌های تحمیلی خاموش گردد، آوارگان از همه جا به میهن عزیز خویش برگردند و اعیاد خوش و مسرت‌آفرین و بهاران پر از شگوفایی و شادابی را تجلیل و استقبال کنند.

آرزومندم همه مردم در این ایّام بابرکت، کدورت و رنج‌ها

را از میان خویش بردارند و در فضای باصفای اخوت و برادری،
 مَحَبَّت و یکدلی، در پهلوی یکدیگر قرار بگیرند و مانند همیشه
 در جهت نجات کشور از بحران‌ها و قطع ایادی دشمنان،
 حمّاسه‌ها بسازند و افتخارات جدید کسب کنند.
 به امید قطع جنگ و کوتاه‌شدن دست تجاوزگران و عزّت و
 سربلندی ملّت عزیز افغانستان.

۹۸

به مناسبتِ عید سعید اضحی

هم وطنان عزیز!

فرا رسیدن ایّام الهام بخش و پربرکت عید سعید اضحی را به همه شما ملّت مظلوم و مقاوم تبریک می گویم.

عید قربان که مقارن انجام فریضه حج بیت الله تجلیل می گردد، در واقع بازتاب روشنی از پیوند عمیق مسلمانان به ارزش ها و سنن امّت های موحد، در اعماق تاریخ است. مظاهر عملی این پیوند مقدّس با ادای مناسک حج و بزرگداشت ایّام عید قربان در ذهن و وجدان مؤمن موحد تجسّم می یابد؛

آری، مسلمانان در این ایّام با عظمت هر جا که هستند، چه آنانی که لبیک گویان در اطراف کعبه، مشتاقانه مشغول طواف و زیارت اند و یا در میان صفا و مروه به سعی می پردازند و یا در عرفات، منا و مزدلفه در میان امواجی از خداجویان با پروردگار یکتا مشغول راز و نیازند و چه آنانی که در سراسر جهان اسلام در این مناسبت بزرگ تکبیرگویان در نماز عید شرکت جسته و این ایّام را گرمی می دارند، همه و همه به یاد می آورند که هزاران سال قبل ابراهیم 6 پیامبر اولوالعزمی در مسیر پر نشیب و فراز تاریخ علیه شرک و ضلالت قیام کرد و در راه انجام فرمان الهی به جهت رسیدن به هدف والا و بزرگ خویش، آوارگی، هجرت و رنج های بی پایان را متحمل شد و در این راه آماده گردید تا عزیزترین فرزند خود را قربانی کند و سرانجام توفیق یافت تا برای

ایجاد مرکز توحید و یکتاپرستی، خانه کعبه را اعمار کند و از آن روزگاران تا امروز و الی ماشاءالله مؤمنان این خاطره را تجلیل و با سنت‌های برین آن، رابطه اعتقادی و عملی خویش را حفظ و برقرار نگهدارند.

پس عید قربان، درواقع احیا و گرامیداشت از یک خاطره فراموش ناشدنی و جریان عظیم یکتاپرستی و مبارزه بی امان علیه مظاهر جبر و جهالت، شرک و ضلالت است.

عید قربان؛ مظهر وحدت و همبستگی، تعاون و همکاری مسلمانان با یکدیگر است، برابری و برادری یکی از مظاهر برجسته دیگری این عید خجسته است.

هم‌وطنان مؤمن و عزیز!

آنچه برای ملت ما دردناک و رنج‌آفرین است این است که در این ایام فرخنده، ملت متدین افغانستان به علت استیلای سپاهیان اجیر و نیروی اشغالگر خارجی، بر بخش عظیمی از سرزمین‌شان، قادر نیستند تا از این ایام با عظمت آن طور که شایسته است، تجلیل به عمل آورند.

عید امسال را در حالی تجلیل می‌کنیم که در پهلوی ادامه کشتارهای بی‌رحمانه، آتش‌سوزی و ویرانی سرزمین ما، به خاطر محو و نابودی همه آثار تاریخی و فرهنگی کشور عزیز ما، طالبان اعلام کرده‌اند که آثار عصر بودایی افغانستان را هر جا که باقی مانده است، به امر و فرمان بادران خارجی‌شان نابود سازند و در همین حال ملت موحد و خداپرست افغانستان را هم متهم به بت‌پرستی کرده‌اند.

این جنایت جاهلانه که هیچ ارتباط با شریعت اسلامی ندارد، در یک گام حساب‌شده دیگری که این گروه مفسد فی‌الأرض در جهت بدنام‌ساختن اسلام و مسلمانان برداشته‌اند و در عین حال

بدین وسیله بر قاقاق قطعات پر قیمت این آثار تاریخی که توسط آنان به فروش می‌رسد، می‌خواهند پرده اندازند.

امیدواریم با الهام از مفاهیم عالی عید قربان، ملت مقاوم و مجاهد ما برای نابودی جریان جهل و جنایت طالبان و حامیان ستمگر آنان، به قیام و مقاومت‌شان سرعت بخشند تا بیش از این مردم ما و جهان شاهد این حماقت‌ها و جنایات نباشند، وَمَا ذَلِكْ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ^۱.

۱. ابراهیم/۲۰. (و این [کار] بر الله دشوار نیست.) «مرکز تدوین»

بخش دوّم:
پیام‌های سال نو خورشیدی

۹۹

به مناسبتِ حلول سال نو هجری خورشیدی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برادران و خواهران محترم و هم‌میهنان گرامی!
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ [و بعد]:

حلول سال نو هجری شمسی را به شما ملت قهرمان، چه آن‌هایی که بعد از گذشت سالیان دراز هنوز در سنگر دفاع از تمامیت ارضی کشور و فرهنگ پر بار آن نشسته‌اید و چه آنانی که در بیرون از مرزهای کشور مردخیزتان، در حال هجرت و آوارگی با انواع رنج و محنت به‌سر می‌برید، به همه‌تان حلول سال نور مبارکباد می‌گویم.

برادران و خواهران!

بزرگداشت امسال از حلول سال نو، نسبت به سالیان دیگر، تفاوت‌های بس مهمی دارد؛ هنوز خونین‌بهاران کشور ما یک‌سره عوض نشده است که در حلول بهار امسال خصم خون‌آشام، در لباس دیگری به دشمنی این ملت آگاه، برخاسته است.

در بهار امسال، بحث مقاومتِ ثمربخش با تجاوز خارجی مطرح است، شکل و نحوهٔ مقاومت ما آینه‌دار هوشیاری مردم ما بوده و عمق بینش سیاسی ملت قهرمان‌پرور افغان را به نمایش می‌گذارد.

دولت اسلامی افغانستان از آوان تأسیس، راه تفاهم و مذاکره

را بر هر چیز دیگر ترجیح می‌داد و صیانت از مال و جان مردم، بازسازی کشور و توجّه بنیادی به فرهنگ این خطّه حماسه‌آفرین، در صدر برنامه‌هایش قرار داشت و تنها عنوان «دولت اسلامی» را پایان مبارزه و کار نمی‌دانست؛ بلکه در تلاش بود تا با صدها چاره و تدبیر به اعمار ویرانه‌های وحشتناک دوران جنگ بپردازد؛ اما متأسفانه آنانی که از موجودیت افغانستان نیرومند، مستقل، یکپارچه، آزاد و آباد در قلب قاره آسیا هراس داشتند، با تلاش فراوان و فراهم کردن امکانات فراوان مالی و با گماشتن عناصر وابسته و گماشتگان بی‌اندیشه، همه آرزوهای مردم قهرمان افغانستان را به خاک مالیدند و آنچه به خون‌بهای بیش از یک میلیون شهید و مبارزه پیگیر و قهرمانانه صدها هزار خواهر و برادر در دوران جهاد به‌دست آمده بود، با آفریدن این فاجعه دردناک، در انتظار همه جهانیان بی‌ارزش ساختند و بر همه آن قهرمانی‌ها علامت «ضربدر»^۱ کشیدند؛

آری، فاجعه دردناک موجود که بر مردان، نحوه لباس پوشیدن را تحمیل می‌کند و زنان را از حق تحصیل محروم می‌کند و از انسانی که موجود انتخاب‌گر تعریف شده است، جلو انتخابش گرفته می‌شود و با مظاهر تمدن جاهلانه، مصاف داده می‌شود، تلویزیون به حیث وسیله شیطانی به دار آویخته می‌شود؛ اما در عوض جنایات بی‌شمار دیگر اشاعه می‌یابد که دست باز گذاشتن خارجی‌ها در سرنوشت مردم کشور، هم‌رکابی با مداخله‌گران، واداشتن مردم به کوچیدن‌های اجباری، نسپردن کار به اهل آن، تشویق زرع و تولید مواد مخدر، فقراتی از این داستان ننگین است.

۱. نشانه‌ای به شکل دو خط مایل متقاطع است، (x) با این نماد که برای نمایش مفهوم نفی به کار می‌رود. «مرکز تدوین»

هم‌وطنان گرامی!

پیکار و مقاومت بی‌نظیر نیاکان مجاهد، پیکارگر، مُقاوم و سَلَحشور مِلّت ما در دو جنگ آزادی،^۱ پوزۀ اشغالگران را بر زمین ذلت مالیده است و به حاکمیت ظالمانه و جابرانه قدرت‌های خارجی در کشور، پایان داده است.

صفحات زرین تاریخ مبارزات مِلّت ما حکایت از شکست متجاوزین دارد و اینک وارثان باشهامت، آن پیکارگران وطن‌دوست، تصمیم گرفته‌اند، حمّاسۀ تاریخی دیگری را رقم زنند، طلسم مکر و نیرنگ تجاوز را باطل سازند و جنازۀ تجاوزگری را به تندی، سوی تباهی و نابودی حرکت دهند و در نبرد سوّم آزادی، باز هم پیروزی را از آن مِلّت قهرمان افغان گردانند.

هم‌وطنان آگاه و دردمند!

افغانستان همیشه، به‌ویژه در اوضاع کنونی، به وحدت و یکپارچگی همه اقشار مِلّت نیاز دارد، عَظمت مِلّت‌های قهرمان تنها در این نکته خلاصه نمی‌شود که در دوران نبرد آزادی حمّاسه‌ها بیافرینند؛ بلکه سیمای مجد و جلال افراد یک مِلّت، در تصمیم‌گیری و ارادۀ قوی آنان در زمان مطرح‌شدن حیثیت جغرافیایی، تاریخی و فرهنگی کشور بیش از پیش متبلور می‌گردد.

از همین رو، مِلّت آگاه ما اجازه نمی‌دهد که راه نفوذ مجدّد استعمار^۲ زیر عنوان دوستی و همسایگی و هم‌کیشی به‌سوی

۱. منظور رهبر شهید، جنگ افغان و انگلیس و تجاوز هولناک رژیم اشغالگر شوروی سابق به افغانستان است. «مرکز تدوین»

۲. استعمار یا استعمارگری: در لغت به معنای آبادانی خواستن است؛ اما معنای دیگرش که امروزه به‌کار می‌رود، تسلّط سیاسی، نظامی، اقتصادی و یا فرهنگی مِلّت قدرتمند بر یک قوم یا مِلّت ضعیف است. مفهوم استعمار امروز با مفهوم امپریالیزم پیوستگی کامل یافته و استعمار اساساً عمل قدرت امپریالیستی شناخته

سرزمین‌شان باز گردد.

برادران و خواهران دور از وطن!

ما می‌دانیم که محرومیت‌های فراوان هجرت و آوارگی، ملت دردمند و زجرکشیده‌ی ما را سخت، زار و خسته ساخته است. از همین رو، با وجود حضور فعال در سنگر مقاومت، دیالوگ بین‌الأفغانی، تأسیس حکومت با قاعده و وسیع، غیرنظامی شدن شهر کابل، حرکت به سوی انتخابات آزاد را باربار یادآور شده‌ایم که تا کنون جانب مقابل به این آرمان‌های اسلامی و انسانی کم‌تر بها داده است.

هم‌وطنان عزیز!

یک‌بار دیگر حلول سال نو هجری شمسی را به فرد فرد شما تبریک عرض داشته، از بارگاه پروردگار توانا نیازمندم تا جنگ و عداوت برای همیشه از این سرزمین، رخت بربندد و مردم آزاده افغانستان، آزاد و سربلند، در فضای صلح، برادری و امنیت، با وحدت و هماهنگی زندگی کنند.

به آرزوی اینکه سال آینده را در فضای صلح، آرامش و اخوت و در فضایی که به همه زورگویی‌ها و انواع تجاوز و اشغال، نقطه پایان گذاشته شده باشد، جشن بگیریم.

وَالسَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

برادران

برهان‌الدین ربّانی

می‌شود و ناگفته نماند که قرآن کریم دو خاصیت را برای آن برمی‌شمارد: ۱- ﴿إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا﴾ (هنگامی که وارد منطقه آبادی می‌شوند، آن را به تباهی و ویرانی می‌کشانند). ۲- ﴿وَجَعَلُوا أَعْرَءَ أَهْلِهَا أَذْلَةً﴾ (و عزیزان اهل آن‌جا را خوار و پست می‌گردانند). اما تاریخ مفهوم جدید آن، از قرن‌های شانزدهم و هفدهم آغاز می‌شود. درکل، تاریخ استعمار را از دوره باستان تا کنون می‌توان به چهار دوره بخش کرد: ۱- دوره باستان؛ ۲- دوره استعمار جهانی؛ ۳- قرن‌های نوزدهم و بیستم؛ ۴- دوره استعمار نو. نگاه: نگرش‌هایی در اسلام، از امام شهید حسن البنا و دانشنامه سیاسی، ص: ۲۶ - ۳۰. «مرکز تدوین»

۱۰۰

به مناسبتِ حلول سال نو هجری شمسی

سال ۱۳۷۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هم وطنان عزیز! برادران و خواهرانم!

حلول سال نو هجری شمسی را برای همهٔ تان مبارکباد می‌گویم و آرزو مندَم که نوروز سال ۱۳۷۷ هجری شمسی، آخرین نوروزی در افغانستان عزیز باشد که با اندوه و غم به پیشواز آن می‌رویم.

ملت ما در سال پار، با دیو جنگ روبه‌رو بود، دشمنان افغانستان - که چشمان حسودشان توان دیدن خوشبختی‌های ملت ما را ندارد - چند بار ابلیسانه خواستند تا اهداف شوم‌شان از طریق افروختن شعله‌های جنگ در مناطقی که صلح و صفا در آنجاها حکمفرما بود، تطبیق کنند؛ اما به یمن همت و مقاومت فرزندان دلیر و آگاه این سرزمینِ مردخیز و آزاده، آن تیره‌بختان جنگ‌افروز به آرزوهای ناپاک‌شان نرسیدند.

در سال پار، هم وطنان عزیز ما با یک سلسله مصیبت‌های طبیعی نیز روبه‌رو شدند که مهم‌ترین آن‌ها زلزلهٔ رُستاق^۱، برف‌کوچ نورستان^۲ و سیلاب‌های حوزهٔ جنوب غرب کشور بود.

۱. رستاق: یکی از شهرستان‌های پرجمعیت و مهم استان تخار در شمال شرقی افغانستان است که زلزلهٔ تاریخی آن در سال ۱۳۷۶ هـ ش رخ داد که باعث تلفات جانی و مالی فراوان گردیده بود. «مرکز تدوین»

۲. نورستان: یکی از ولایات شرقی افغانستان است. مساحت آن ۹۲۶۶،۷

خداوند منان شهدای آن حوادث را بیخشیاید و بر مصیبت‌رسیدگان اجر و شکیبایی عنایت کند.

دولت اسلامی افغانستان با آمد آمد سال نو هجری شمسی، به ترمیم کابینه دست یازیده، در پهلوی آن، آماده مذاکره در همه سطوح با طالبان است که امیدواریم افغان‌های با احساس، این فرصت تاریخی را از دست ندهند و در مسایل مورد اختلاف، زودتر به نتیجه مثبت برسند.

دولت اسلامی افغانستان اطمینان می‌دهد که در راه تحقق صلح و امنیت در کشور، از هر اقدام مفید و سازنده، استقبال خواهد کرد.

ما از کشورهای جهان به خصوص از کشورهای همسایه افغانستان، می‌خواهیم که در این راستا با مردم افغانستان همکاری و همگامی کرده و به استقرار صلح در سرزمین جنگ‌زده ما - که بدون شک به نفع خودشان نیز است - یاری رسانند، به آرزوی اینکه سال ۱۳۷۷ هـ.ش، سال صلح و آرامش در کشور و آغاز ترقی، شکوفایی، اخوت و برادری باشد، همه را به خدای مقلب القلوب والأبصار می‌سپارم. کریم بزرگ، کارساز همه باد!

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

برهان‌الدین ربّانی

مزار شریف؛ ۲۹ حوت ۱۳۷۶ شمسی.

کیلومتر مربع و جمعیت آن در سال ۱۳۹۱ هـ.ش، به ۱۴۰,۹ نفر تخمین شده است و مرکز آن شهر پارون است. نگاه: جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، ص: ۱۲۴۱ - ۱۲۵۶. «مرکز تدوین»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هم وطنان عزیز!

فرارسیدن سال نو و بهار نوراً به شما برادران و خواهران
زجرکشیده و داغ‌دیده هرجا که هستید، چه آنانی که در میان
دره‌های مردخیز و کوه‌پایه‌های غرور آفرین در برابر نیروهای
مزدور و اشغالگران مصروف دفاع و مقاومت مقدس اید و چه
آنانی که در آوارگی از سرزمین محبوب‌تان به انتظار صلح و
امنیت و برگشت به کشور به‌سر می‌بردید، مبارکباد می‌گوییم.

با درد و حسرت باید یادآور شد که بیش از دو دهه، سر از
کودتای خونین و تهاجم قشون سرخ و بعد از رستاخیز جهادی
و با آغاز دور جدیدی از توطیه و تجاوز جنگ‌های تحمیلی،
ملت ما از لطافت بهار و جشن و سُرور نوروزی در وضع اسفبار
حرمان و ناامیدی به‌سر می‌برد.

امسال بار دیگر از بهار و سال جدید در اوضاع و احوالی
استقبال می‌کنیم که هنوز غُرش توپ‌ها خاموش نگردیده، آوارگان
دور از میهن به سرزمین‌شان برنگشته‌اند، فریاد و ضجهٔ کودکان،
آه و حسرت جان‌سوز مادران داغ‌دیده‌شان قطع نگشته، ویران‌گری
ادامه دارد که جلادان جنایت‌پیشه به‌نام طالب و حامیان تجاوزگر
آنان، هر روز مرتکب جنایت و وحشت جدید می‌گردند؛

بلی، ملت زجرکشیدهٔ ما در حالی به پیشواز سال جدید

می‌روند که خاطره‌های غم‌انگیز و صحنه‌های خونین تراژدی سال گذشته که در نقاط مختلف کشور صورت گرفته بود، روح و قلب‌شان را عمیقاً آزار می‌دهد.

در سالی که گذشت، طالبان صحنه‌های جدیدی از ارتکاب جرم و جنایت را علیه مردم ستمدیده کشور ویران ما به نمایش گذاشتند. طی این حملات هم‌زمان با قتل‌های دسته‌جمعی، کوچ‌دادن‌های اجباری، اغتصاب زنان، به‌ویرانگری وسیع و آتش‌زدن شهرها و قریه‌جات، مزارع و باغ‌ها، انهدام کانال‌ها، بند و انهار و نابودی همه مظاهر حیات و زیربنای زندگی مردم دست‌یازیدند. کشتار و آتش‌سوزی‌ها در شمال کابل، کاپیسا و پروان، خواجه‌غار و دشت‌ارچی، دره صوف و سمنگان^۱ و سنگ‌چارک، نمونه‌هایی از این جنایت‌های وحشتناک است.

برادران و خواهران!

در سالی که سپری شد، دولت اسلامی افغانستان، مثل همیشه مساعی صادقانه را انجام داد تا جنگ قطع، صلح و امنیت دوامدار در کشور برقرار گردد؛ از این رو با نماینده خاص ملل متحد و تلاش‌های گروه ۲+۶ به‌صورت متداوم همکاری کرده و از ابتکار «سازمان کنفرانس اسلامی» نه‌تنها استقبال کرد؛ بلکه تکرار و تداوم چنین ابتکارات را نیز از ریاست کنفرانس مطالبه کرد؛ همچنان دولت اسلامی افغانستان از مساعی افراد و مجموعه‌های هم‌وطنان افغانی که خواهان تأمین امنیت در کشورشان می‌باشند، همواره حمایت نموده است.

از سوی دیگر با وجودی که کشور همسایه ما پاکستان

۱. سمنگان: از ولایات شمالی افغانستان است که مساحت آن در حدود ۸،۳۴۳۷ کیلومتر مربع و جمعیت آن در سال ۱۳۹۱ هـ ش، ۳۶۸،۸ هزار نفر تخمین شده و مرکز آن شهر «ایبک» است. نگاه: جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، ص: ۵۲۳ - ۵۳۴. «مرکز تدوین»

به‌صورتِ دوامدار از طالبان پشتیبانی می‌کند، دولت اسلامی افغانستان تلاش کرد با تفاهم و مذاکرهٔ دو طرف، در جهت تغییر این پالیسی - که به ضرر و زیان هر دو کشور تمام شده - بازنگری به عمل آید و بدین وسیله روابط میان دولتین و دو ملت همسایه و برادر، بهبود یابد؛

از همین‌رو، قبل از کودتای نظامی در پاکستان، میان هیئت‌های دو طرف چند دور مذاکرات صورت گرفت و امیدواری‌های هم‌بروز کرد و بعد از تحولات اخیر در آن کشور، بار دیگر دولت اسلامی افغانستان علاقه‌مندی خود را مبنی بر تفاهم و مذاکره اظهار داشت.

همچنان در اجلاسی که به ابتکار سازمان کنفرانس اسلامی در جده صورت گرفت، هیئتِ باصلاحیتِ دولت اسلامی افغانستان اشتراک کرد که متأسفانه هیئت طالبان صلاحیت مذاکرات مستقیم را نداشت، چه رسد به اتخاذ تصمیم و فیصله و حل مشکلات کنونی در کشور. در اوضاع و شرایطی که طالبان قرار دارند، نمی‌توان انتظار بیشتری از آنان داشت؛ زیرا این گروه از خود هیچ اراده و استقلالی ندارد و تا زمانی که مراکز هدایت‌دهنده و رهبری‌کنندهٔ آنان، در خارج افغانستان، در مورد سیاست و پالیسی خویش تغییر وارد نکنند و به ایشان فرمان صادر نکنند، در موضع‌گیری‌شان که ادامهٔ جنگ و درگیری و مخالفت با تفاهم و مذاکره است، تغییری به عمل نمی‌آید.

هم‌وطنان عزیز!

وضع اسفباری که در اثر تسلط ملیشه‌های طالبان و حامیان اشغالگرشان در مناطق اشغالی کشور به‌میان آمده است، برای مردم افغانستان، منطقه و جهان دیگر قابل تحمل نیست. در مناطق اشغالی، خون، مال، عزّت و آبروی مردم محفوظ نیست.

قتل و ترور مردم ما توسط طالبان محدود به داخل کشور نبوده؛ بلکه هر سال ده‌ها تن از فرماندهان و شخصیت‌های سرشناس کشور در پاکستان نیز ترور و به قتل می‌رسند. امنیت دروغینی که با کشتارها، دست و پابریدن‌های خلاف شریعت، فشار و زور، شکنجه و زندان ایجاد کرده بودند، دیگر از بین رفته است. در سال گذشته، در شهر کابل ملیشه‌های مسلح طالبان، مارکیت‌های اسعار و طلافروشی‌ها را غارت کرده و دسته‌های مسلح شب‌ها به خانه‌های مردم می‌ریزند و دست به سرقت، چور و چپاول می‌زنند.

مردم ملاحظه می‌کنند که هویت ملی، افتخارات تاریخی و وحدت ملی‌شان از بین می‌رود، مواد خام کشورشان غارت و زیربنای اقتصادی کشورشان منهدم می‌گردد و وطن‌شان به کانون بحران، پایگاه وحشت افگنی، تولید و قاچاق مواد مخدره و پناهگاه مافیا و باندهای قاچاق بین‌المللی تبدیل شده است.

افغانستان کشوری که همواره کانون صلح و امنیت بوده و ملت قهرمانش در طول تاریخ، در راستای تأمین صلح و امنیت جهانی مبارزه کرده، امروز عامل تهدید امنیت منطقه و جهان خوانده شده و قندهار شهر زیبا و تاریخی‌شان به پناهگاه دهشت‌افگنان و طیاره‌ربایان تبدیل گردیده است. مردم زجرکشیده ما به چشم سر می‌بینند و جهانیان از طریق منابع خبری اطلاع حاصل می‌کند که عده‌ای از کودکان معصوم این سرزمین به‌دست این گروه و دار و دسته‌های خارجی حمایت‌گروشان، در بازارها به فروش می‌رسد.

هم‌وطنان عزیز!

در چنین وضعی، برای هر افغانی حالت بی‌تفاوت بودن و به تماشا نشستن قابل تحمل نبوده و گناهی است نابخشودنی؛ زیرا

یکی از سنت‌های تاریخی ملت ما این بوده است که چون کشور با بحران‌های عمیق و تجاوزات خارجی روبه‌رو گردد، دیگر آرام ننشسته، متحد و یکپارچه قیام می‌کند.

در قرنی که سپری شد، تاریخ افغانستان شاهد دو حماسه بزرگ و قیام سترگ ملت در برابر تجاوز بریتانیا و اخیراً علیه یورش قشون سرخ اتحاد شوروی^۱ بود که در هر دو، اراده ملی ما که بر مبنای اعتقاد به تعالیم نجات‌بخش اسلام و عشق سرشار به آزادی و استقلال استوار بود، به پیروزی رسید و تجاوزگران با ذلت و زبونی شکست خوردند؛

اینک، بار دیگر ملت ما در برابر یک آزمون بزرگ دیگری قرار گرفته است. از همه سیاست‌مداران آگاه و وطن‌خواه، علمای بزرگ دینی، روشنفکران دردمند، رهبران اقوام و عشایر، احزاب و گروه‌ها و مراکز فرهنگی و اجتماعی کشور ما در هر جا که هستند، می‌خواهم فراتر از پیوندهای گروهی و تشکیلاتی، برای نجات سرزمین و ملت عزیزشان متحد گردند و از آن عده عناصر، در صف طالبان که در برابر خدا، مردم و تاریخ‌شان احساس مسئولیت می‌کنند، نیز می‌خواهم بیش از این اجازه ندهند عناصر وابسته و عاری از احساس و فرهنگ، مردم و کشور را به پرتگاه سقوط و تباهی سوق دهند.

امیدوارم سازمان کنفرانس کشورهای اسلامی، مساعی خویش را در جهت تأمین صلح که عملاً در اجلاس جده آغاز کرده، در نیمه‌راه نگذارد.

۱. این اصطلاح عبارت کامل آن، «اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی» است. به کشوری گفته می‌شد که پس از پیروزی انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ م، به دست «لنین» بنیان نهاده شد و در تاریخ ۲۵ دسامبر ۱۹۹۱ م، رسماً منحل گردید و جمهوری‌های آن به پانزده کشور مستقل تقسیم شدند. نگاه: فرهنگ سیاسی آرش، ص: ۶۵. «مرکز تدوین»

از ملل متحد، کشورهای عضو گروه ۶+۲ انتظار داریم که در سال جدید به جای دیدارها و جلسات، برنامه جامع و عملی را در جهت پایان دادن به فاجعه افغانستان روی دست بگیرند. به کشورهای علاقه‌مند به خاتمه یافتن مراکز دهشت افگنی و مواد مخدر، تذکر می‌دهیم تا زمانی که عامل اساسی این بحران خاتمه نیابد، خواسته‌های آنان جامه عمل نمی‌پوشد.

ما از همه کشورهای دوست و به خصوص از آن عده همسایگان افغانستان که در سال گذشته از دولت اسلامی حمایت و به مردم افغانستان کمک‌های انسانی و اخلاقی کرده‌اند، به قدردانی یاد می‌کنیم و امیدوارم سالی که پیش رو داریم، سال صلح، قطع جنگ و امنیت سرتاسری، سال برادری، صفا و صمیمیت میان مردم افغانستان باشد.

برهان‌الدین ربّانی

رئیس دولت اسلامی افغانستان

۱۰۲

به مناسبتِ آغاز سال ۱۳۸۰ هـ ش

هم وطنان عزیز!

فرا رسیدن سال نو هجری شمسی را هر جا که هستید، برای تان تبریک و تهنیت می‌گوییم و از بارگاه اقدس الهی به دست دعا نیازمندم که سال جدید را سال صلح و امنیت و قطع دست‌های ناپاک تجاوز و پایان جنگ‌های خانمان سوز قرار بدهد.

سال نو با فرا رسیدن فصل بهار آغاز می‌گردد و در سراپرده طبیعت طراوت و شادابی، جوش و خروش همه جا به چشم می‌خورد؛ اما ملت مظلوم ما به علت تداوم جنگ و تجاوز خارجی محروم از سرور و شادمانی بهار، افسرده، سوگوار و ماتم‌زده‌اند، گویا به زبان شاعر دردمند کشورشان شادروان استاد خلیلی^۱ چنین زمزمه می‌کنند:

۱. استاد خلیل‌الله خلیلی: شاعر پرآوازه کشور ما در سال ۱۲۸۶ هـ.ش، در باغ «جهان‌آرای» شهر کابل دیده به جهان گشود و در ۱۴ ثور ۱۳۶۶ هـ.ش، در شهر اسلام‌آباد پاکستان چشم از جهان فرو بست. استاد خلیلی، شاعر و سیاست‌گر، ادیب و نویسنده پرکار و از دیپلمات‌های مطرح افغانستان بود که کارهای فراوانی را در سیاست و فرهنگ افغانستان انجام داده است و مهم‌تر اینکه او شاعر دوره جهاد برحق مردم افغانستان است. از استاد خلیلی، ۶۲ اثر منظوم و منثور در عرصه‌های مختلف هنر، ادب، سیاست، فلسفه و عرفان بجا مانده است که بیشتر آن در داخل و خارج از افغانستان به چاپ رسیده است: دیوان خلیل‌الله خلیلی، عیاری از خراسان، فیض قدس، زمره خونین، آثار هرات، سلطنت غزنویان، احوال و آثار حکیم سنایی، از بلخ تا قونیه، یمگان، نی‌نامه، از مهم‌ترین آثار اوست. «مرکز

گویند به نوروز که امسال نیاید
 در کشور خونین کفن را نه نگشاید
 خونین کفن را چه بهار و چه زمستان
 خونین جگران را چه بیابان، چه گلستان^۱
 بهار با همه طراوت و زیبایی اش، به ملت آغشته با این همه
 درد و رنج، دیگر آن مفهومش را ندارد.

سال نو یا اولین بهار هزاره سوم میلادی آغاز گردید،
 ملت های دیگر در مسیر عروج و عظمت خویش، گام برمی دارند
 و در جست و جوی رمز و راز حیات در ماه و مریخ و سیاره ها
 تلاش می ورزند؛ اما ملت افغانستان خارج این منظومه قرار گرفته
 و در سرزمین خویش از حق حیات محروم است و در فراموشی
 و گمنامی مرگ بار دست و پنجه نرم می کند.

در سالی که گذشت، ملت ما با دردناک ترین فاجعه ها
 مواجه شد. خشک سالی فراگیری باعث مرگ صدها تن از
 هم وطنان مظلوم ما گردید و آثار مرگ بار آن، اصول حیات هزاران
 تن را تهدید می کند. نیروهای اشغالگر پاکستانی در سیمای
 وحشت بار طالبان در سال گذشته مجموعه ای از جرایم فاجعه بار
 را مرتکب شدند، حملات وحشیانه آنان در تخار، ولسوالی های
 بغلان، علاوه بر سوختن و ویرانی هزاران خانه و کاشانه، مرتکب
 قتل عام های وحشیانه گردیدند که از جمله قتل عام یکاؤلنگ^۲
 بامیان و تخار را می توان نام برد، ده ها هزار از هم وطنان مظلوم
 ما - که همه چیز خود را از دست داده بودند - برای حفظ جان

تدوین»

۱. نگاه: دیوان خلیل الله خلیلی، «نوروز و آوارگان». «مرکز تدوین»

۲. یکاؤلنگ: یکی از شهرستان های درجه یک استان بامیان است که در قسمت
 غرب مرکز این استان قرار دارد. مساحت آن حدود ۴۰۷۶ کیلومتر مربع تخمین
 شده است، بند امیر یکی از ساحات توریستی افغانستان در آن موقعیت دارد. نگاه:
 جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، ص: ۱۰۱۱. «مرکز تدوین»

خود، به‌سوی دره‌ها و مناطق کوهستانی کشور آواره گشته و عده‌ای به فکر فرار به خارج، در پشت مرزهای بسته کشورهای همجوار، با شرایط رقت‌باری مواجه گردیدند و حتی ابعاد این جنایات، از محدوده قتل عام‌های مردم پافراتر گذاشته و شامل محو آثار تاریخی کشور نیز گردیده، از بین بردن آثار باستانی عهد بودایی که با شکستادن مجسمه‌های بامیان، عکس‌العمل‌های بین‌المللی را ایجاد کرد، نمونه‌ای از این کارنامه‌های وحشت‌بار آنان است.

در سال گذشته مداخلات صریح و توطیه‌های ظالمانه ادامه داشت، کاروان‌های مسلح از مرزهای پاکستان به‌صورت متداوم به‌سوی کشور ما آزادانه رفت‌وآمد داشتند؛ اما آوارگانی که خانه‌های‌شان به‌دست این مهاجمان ویران و عزیزان‌شان کشته شده‌اند، مرزها به‌روی‌شان بسته بود و حق فرار و هجرت برای‌شان داده نمی‌شد، گروه‌های جنگ‌افروز خارجی به‌نام ملا و مفتی، در آن‌سوی مرزها، اجتماعات نفاق‌افگنی را تشکیل داده و دسته‌دسته به میدان‌های جنگ و کشتار مسلمانان مجاهد حاضر شده و علیه آن مجاهدانی که بر ضد الحاد و کمونیزم، سال‌ها رزمیده بودند و شکست کمونیزم محصول مبارزه و جهاد آنان است، فتوای قتل و کشتار صادر می‌کردند.

عکس‌العمل جامعه جهانی در جهت ختم اشغال و قطع مداخله خارجی و پایان بخشیدن به وضع فاجعه‌بار افغانستان مثل همیشه، ضعیف و کم‌رنگ بوده است.

اگرچه فیصله شورای امنیت^۱ یعنی تحریم ارسال سلاح

۱. شورای امنیت: یکی از ارکان شش‌گانه «سازمان ملل متحد» است، این شوری پانزده عضو دارد که پنج عضو آن، امریکا، انگلستان، شوروی، چین و فرانسه اعضای دایمی آن‌اند و ده عضو غیردایمی را «مجمع عمومی» برای مدت دو سال انتخاب می‌کند، به موجب منشور ملل متحد، اعضای سازمان موافقت کرده‌اند که

و منع مسافرت‌های سردمداران طالبان اقدام مفیدی بود که اتخاذ شد؛ اما طرح موضوع تحریم‌ها در چوکات امتناع طالبان از تسلیمی بن لادن و عدم توجه به حل اساسی بحران و نبودن میکانیزم روشن در تطبیق این فیصله، اهمیت و مؤثریت آن را کم‌تر ساخت.

دولت اسلامی افغانستان، در حالی که سخت با فقدان وسایل و امکانات روبه‌روست، لحظه‌ای از مقاومت و دفاع از استقلال و تمامیت ارضی کشور دریغ نورزیده و از وجب وجب سرزمین عزیز و مقدس افغانستان، با نثار خون فرزندان مؤمن و مقاوم کشور دفاع کرده و می‌کنیم.

در عین حال، برای قطع جنگ و تأمین صلح از هر اقدام ملی و بین‌المللی استقبال کرده است که متأسفانه در اثر اصرار طالبان بر جنگ و خون‌ریزی، همه تلاش‌ها بی‌نتیجه مانده است.

به مناسبت فرا رسیدن سال جدید، یک‌بار دیگر گروه طالبان را به صلح و تفاهم دعوت کرده و از آنان مطالبه می‌کنیم که از کشتار ملت متدین و مظلوم و ویرانی بیشتر سرزمین عزیز ما افغانستان، پرهیز کرده، از عتاب الهی و محاسبه مردم و تاریخ برحذر باشند و اگر از فیصله‌های مجامع بین‌المللی در هراس‌اند، به حکم شریعت و فیصله علمای امت تسلیم گردند. دولت اسلامی افغانستان از تلاش‌های ملل متحد و

تصمیم‌های شورای را به اجرا گذارند، در مسایل مربوط به نظام‌نامه، رأی‌گیری با اکثریت ۹ رأی از میان کل اعضا به عمل می‌آید؛ اما در دیگر مسایل هر پنج عضو دایمی باید رأی موافق بدهند تا تصویب شود. شورای امنیت، به موجب منشور ملل متحد، در تشخیص آنکه عمل تهدید علیه صلح و عمل تجاوزکارانه به‌شمار می‌آید یا نه، صلاحیت دارد و در این مسایل توصیه‌هایی می‌کند و یا برای بازگرداندن صلح و امنیت بین‌المللی از راه دخالت مستقیم اقدام می‌کند. شورای هرچندگاه، کمیسیون‌ها و کمیته‌هایی را برای امور خاص مأمور می‌کند. نگاه: دانشنامه سیاسی، ص: ۲۱۹-۲۲۰. «مرکز تدوین»

مجامع بین‌المللی در جهت تأمین صلح و یاری‌رسانیدن به ملت افغانستان و از حمایت‌های معنوی و انسانی کشورهای صلح‌دوست منطقه و جهان، قدردانی کرده و خواهان آن است که این تلاش‌ها و حمایت‌ها در سال جاری بیشتر گردد؛ و به این مناسبت یک‌بار دیگر توجّه جهانیان را به مشکل خشک‌سالی و کمبود شدید مواد غذایی در افغانستان جلب کرده و خواهان کمک‌های عاجل آنان به مردم مصیبت‌زده این سرزمین می‌باشد.

هم‌وطنان عزیز!

با یادآوری از صحنه‌های غم‌انگیز و رنج‌های فراوانی که دامنگیر ملت مظلوم و عزیز ماست و در حالی که این حقیقت را نباید از یاد برد که بحران کنونی در کشور ما ابعاد وسیع خارجی دارد و بدون همکاری قوی جامعه جهانی، حل این بحران، مطلب ساده‌ای نیست؛ با همه این اوضاع و احوال، یک نکته را نباید از یاد برد، هرگاه ملت با استعداد ما یکپارچه و متحد، دست به یک اقدام ملی زنند، قدرت و توانمندی آن را دارند که با بزرگ‌ترین چلنج‌های تاریخی مقابله کرده و در حل بحران‌ها موفق گردند.

در آغازِ نوروز امسال، از همه فرزندان دل‌سوز و دردمند افغانستان دعوت می‌کنیم، هر جا که هستند و به هر قوم و قبیله، هر حزب و گروهی که وابسته‌اند، در یک صف فشرده و متحد، در یک حرکت نجات‌بخش ملی، دست‌به‌دست همدیگر بدهند و شوراها و نهادهای متعددی که جهت ایجاد صلح تلاش می‌ورزند، با هم متحد و یکجا شوند تا همه با هم، در یک حرکت قوی به اوضاع رقت‌بار کنونی در کشور عزیزمان خاتمه بخشیم و از عموم گروه‌های مسلّحی که ناخودآگاه در جریان نفرت‌بار طالبان علیه اسلام و ملت مظلوم خویش سوق گردیده‌اند، می‌خواهم در

جبههٔ مقدّس علیه اشغالگران شرکت کرده و سهم مؤثر خود را در
خاتمه‌دادن به اوضاع کنونی انجام دهند.

امیدوارم، سال نو، پیام‌آور صلح، برادری، وحدت ملی و
نجات کشور از اشغال بیگانگان باشد.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

بخش سوم
پیام‌های پیروزی

۱۰۳

به مناسبتِ هشتمین سالروز پیروزی انقلاب اسلامی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هم وطنان عزیز! برادران و خواهران!
السَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ!

هشتمین سالروز رستاخیز جهادی ملت حماسه‌آفرین
افغانستان را به شما مردم متدین، پاسداران دین و میهن،
مجاهد مردان، خواهران و برادران محترم هرجا که هستید،
مبارکباد می‌گویم.

در این روز پرافتخار، جهاد ملت افغان به نقطهٔ اوج عروج
خود رسید و آخرین مهرهٔ تجاوز اتحاد شوروی و سوغات ننگین
مارکسیزم^۱ در کشور ما سقوط کرد.

۱. مارکسیزم: مکتب سیاسی و اجتماعی است که تحت تأثیر اندیشه‌های «کارل
مارکس»، فیلسوف آلمانی در اواخر قرن نوزدهم پیدا شد. به معنای وسیع کلمه؛
مارکسیزم یک مکتب فلسفی سیاسی و اشتراکی است که شاگردان روسی مارکس
«پُلخانف و لنین» اند. علامهٔ شهید سید قطب G در اوج این اندیشه، در مورد
آن چنین گفته بود: «مارکسیزم که در آغاز ظهورش شمار زیادی را در شرق - و حتی
در غرب - به خاطر تلقی کردن آن به عنوان یک سیستم ایدئولوژیک به خود جذب
کرد. از ناحیهٔ طرز فکر، عقب‌نشینی بسیار واضحی داشته است و تقریباً هم اینکه

قیام قهرمانانه ملت افغان که در پیشاپیش آن نهضت نوپا و جوان اسلامی کشور قرار داشت، از آغاز تا انجام، بهت‌انگیز و حیرت‌آفرین بود، هیچ‌کس باور نداشت که ملت پابره‌نه، فقیر و محروم و نهضت جوان و ناپخته، قدرت آن را داشته باشد که در برابر یورش قشون دهشت‌آفرین اتحاد شوروی که ارتش‌های بزرگ جهان از هول و هراس آن لرزه بر تن داشتند، یارای مقاومت داشته باشد.

با آغاز مقاومت در برابر حمله دوصد هزار از افراد تادندان مسلح قشون سرخ، تحلیلگران نظامی و سیاسی در جهان، کار افغانستان را تمام شده، اعلان و عمر مقاومت را بسیار کوتاه و تلاش آن را بی‌حاصل می‌خواندند و برخی از آنان این قیام را به جنب‌وجوش کیک‌ها تشبیه کردند که به هوای دندان‌گرفتن و گزیدن پوست خُرس به حرکت افتاده‌اند و عده‌ای آن را یک حرکت زودگذر عشایری خواندند که بعد از چند برخورد نامنظم و پراکنده، کاملاً نابود و ناپدید می‌گردد و اما اینکه این قیام به یک رستاخیز بزرگی تبدیل و منجر به فروپاشی اتحاد شوروی و تغییر بزرگی در جغرافیای جهان گردد و باعث آزادی و استقلال ده‌ها ملت محکوم و دربند شود و عامل مهم در پایان یافتن جنگ سرد^۱

به دولت و نظام‌های آن محدود می‌باشد که از اصول سیستم فاصله بسیار زیادی گرفته‌اند و درکُل مارکسیزم با طبیعت فطرت بشری و مقتضیات آن در تضاد است و جز در یک محیط درهم‌شکسته یا محیطی که روزگاران درازی با نظام دیکتاتوری خو گرفته باشد، نمی‌تواند رشد کند و حتی در این محیط‌ها - نیز - در بُعد مادی اقتصادی - که زیربنا و مایه مباهات آن است - به تدریج به شکست مواجه می‌شود» و مارکسیست به کسی گفته می‌شود که طرفدار این اندیشه باشد. نگاه: فرهنگ سیاسی آرش، ص: ۵۱۶ - ۵۲۱ و نشانه‌های راه، ص: ۱ - ۲. «مرکز تدوین» ۱. جنگ سرد: عبارت است از حالت کشاکش سیاسی و اقتصادی و ایدئولوژیک و مسابقه جنگ‌افزاری میان دو یا چند کشور همراه با جنگ روانی و تبلیغاتی، بدون آنکه کاربرد جنگ‌افزارهای گرم در میان باشد. نگاه: دانشنامه سیاسی، از داریوش آشوری، ص: ۱۱۸. «مرکز تدوین»

و فرو ریختن دیوار برلین^۱ و اتحاد دو آلمان^۲ گردد، این حرف‌ها خواب و خیالی بود که در ذهن کسی خطور نمی‌کرد؛ اما سرانجام این قیام عامل همهٔ این پیامدهای مهمی گردید که معمولاً بعد از جنگ‌های بزرگ جهانی، تاریخ شاهد ظهور آن‌ها می‌باشد؛ اما اینکه قیام ملت کوچک و ناتوان در برابر غول بزرگ نظامی و سیاسی جهان، منجر به چنین تحوّل‌ی گردد، دیگر حادثه‌ای بود که در کل تاریخ کم‌نظیر و حتّی بی‌نظیر.

همان بود کسانی که در آغاز آن را یک تلاش بی‌حاصل و جرّقهٔ کم‌رنگ و بی‌دوام می‌خواندند، از آن به‌عنوان معجزهٔ قرن و حماسهٔ عظیم نام بردند و مایهٔ تحسین و آفرین ملت‌های جهان گردید.

البته ملت ما در برابر آن بهای سنگینی پرداخت؛ آری، این قیام بزرگ و تاریخی به قیمت شهادت بیش از یک میلیون از گرامی‌ترین فرزندان این ملت تمام شد و در حدود همین تعداد معلول و معیوب بجا گذاشت؛ اما ویرانی‌های بی‌حد و حصر و رنج‌های فراوان آوارگی و از دست‌دادن همه آنچه مردم داشتند، داستانی است که در حساب و کتاب نمی‌گنجد.

۱. دیوار برلین: این اصطلاح که مظهري از دوران جنگ سرد به شمار می‌رفت، به بنایی اطلاق می‌شد که در شامگاه ۱۳ اگست ۱۹۶۱ م، نیروهای امنیتی آلمان شرقی بنا به دستور روس‌ها، اقدام به ساختن آن کردند. عملیات احداث دیوار با بستن شصت و هشت نقطه از هشتاد نقطهٔ مرزی آغاز شد و در همان مرحلهٔ اولیه واکنش شدید امریکا و انگلستان را به دنبال داشت و نیز به استقرار یک لشکر تانک امریکایی در بخش غربی دیوار منجر گردید، دیوار مزبور نخست با سیم خاردار و سپس با سنگ و سمنت، درست به روی خطی که برلین را به دو بخش غربی و شرقی تقسیم می‌کرد، ایجاد شد. طول آن به ۴۶ کیلومتر می‌رسید. نگاه: فرهنگ سیاسی آرش، ص: ۳۰۷. «مرکز تدوین»

۲. جمهوری فدرال آلمان: کشوری در قارهٔ اروپاست. مساحت آن ۳۵۷۰۲۲ کیلومتر مربع و جمعیت آن در سال ۲۰۱۰ م، حدود ۸۱۶۴۴۰۰۰ نفر تخمین شده است. واحد پول آن یورو، زبان رسمی آن آلمانی و پایتخت آن شهر «برلین» است. نگاه: اطلس جامع گیئاشناسی، ص: ۹۶. «مرکز تدوین»

قبول این همه قربانی‌ها در برابر این حماسه بزرگ، برای مردم ما غرورآفرین و افتخارآنگیز بود و به مناسبت این پیروزی پرافتخار، همه مردم بر مزار شهیدان خویش به عوض انجام مراسم ماتم و سوگواری، غم و عزاداری، بساط جشن و سرور و نشاط و شادمانی گسترده و مراسم دعا و نیایش، سپاس و شکران به پیشگاه پروردگار توانا انجام یافت.

همه مردم از اینکه مبارزه تاریخی‌شان به پیروزی رسیده بود، احساس افتخار می‌کردند و باور نمی‌کردند که در کنار این حماسه بزرگ، دست‌های شومی در کمین نشسته و به فکر توطیه و آشوب و فتنه‌اند و نمی‌خواهند ملت ما از طعم شیرین این پیروزی بهره‌مند گردد و تصمیم دارند، فاجعه‌های خونین و هولناکی ایجاد کنند، جهادگران راستین و ملت مؤمن و خوش‌قلب ما که غرق غرور و افتخار بود، انتظار نداشت که در داخل و خارج از کشور، افراد و نیروهای جابجا شده باشند؛ اما این احساس دیری نپایید و در اولین روزهای پیروزی، آهنگ شوم اختلاف، آثر خطر فتنه و توطیه را به صدا درآورد. متأسفانه که این فتنه سر از صفوف مجاهدین بلند کرد و تا امروز این داستان غم‌انگیز پایان نیافته، جریان توطیه ادامه دارد؛ اما بازیگران صحنه، عوض می‌شوند.

در ایجاد این فاجعه خونین، جهت‌ها و عوامل مختلفی دخالت کرده و سهم گرفته‌اند، عده‌ای از کشورها که با هم رقابت و کشمکش سیاسی و منطقه‌ای داشتند، سرزمین ما را به عنوان میدان جنگ و برخورد میان همدیگر انتخاب کردند.

آنانی که اسلام را مانع توسعه سلطه ناروای خویش می‌دانند، شرکت‌های نفت و گاز و دستگاه‌های استخباراتی عده‌ای از کشورها، همه و همه وارد این مسابقه شدند.

خلاصه اینکه، اهداف استراتژیک سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در این فاجعه سهم داشته و دارند. حرکت طالبان شاید آخرین صحنهٔ این فتنه و آشوب نباشد؛ اما یکی از خطرناک‌ترین و فاجعه‌بارترین آن‌هاست.

هم‌وطنان عزیز!

چنانکه اشاره شد، کشورها و جهات مختلفی، با اهداف مشترک و یا جدا جدا در ایجاد این فاجعه سهم داشته و عوامل مزدور در داخل به‌عنوان ابزار کارشان استخدام گردید؛ اما با وجود ضربات سنگینی که بر پیکر سنگرهای جهاد و مقاومت و دولت نوپای جهاد و ملت مظلوم افغانستان، وارد شده بود و توطیه‌گران در اشغال بخش عظیمی از کشور توفیق یافتند؛ اما در راه رسیدن به اهداف نهایی‌شان ناکام گردیدند. پاسداران دین و ملت در دولت اسلامی، هر قدر که صحنه برای‌شان تنگ می‌شد، دست از جهاد و مقاومت برنداشتند و اکنون که در هشتمین سالگرد پیروزی مجاهدین قرار داریم، به لطف الهی پایه‌های فتنه و آشوب طالبان لرزان شده و به‌سوی آستانهٔ سقوط و نابودی در حرکت است و یک‌بار دیگر این حقیقت تغییرناپذیر در تاریخ پرافتخار ملت ما تکرار می‌گردد که ملت افغان در برابر زور و فشار توطیه و تجاوز و قدرت‌های مزدور و تحمیلی، تسلیم نمی‌شوند.

باور دارم که همه دلیرمردان و شیرزنان این کشور، شعلهٔ حماسهٔ جاویدان قیام ملت ما را - که امسال از هشتمین سالروز آن تجلیل به عمل می‌آریم - برای همیش روشن و فروزان نگهدارند و توطیهٔ دشمنان و آشوب فتنه‌گران به هر رنگی که ظهور نماید، ناکام و نابود گردد.

﴿...وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾^۱

برهان الدین ربّانی

رئیس دولت اسلامی افغانستان

۱۰۴

به مناسبتِ هشتادویکمین سالروز استرداد استقلال کشور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هم وطنان دردمند و مردم مجاهد و مقاوم افغانستان!

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

حلول خجسته سالروز استقلال کشور را برای فرد فرد شما

تهنیت و تبریک می گویم.

امسال نیز مانند سالیان پار، ۲۸ اسد را در حالی جشن

می گیریم که بخش اعظم خاک کشورمان در زیر پاهای ناپاک

لشکریان جهل و تعصب لگدمال می شود و هنوز هم به اشاره

بیگانگان، این جنود شیطان به شرارت و خون ریزی ادامه می دهند

و در پی به انقیاد کشیدن استقلال افغانستان، پیشاپیش دشمنان به

قتل و غارت هم وطنان خویش می پردازند.

در چنین اوضاع، تجلیل از بیست و هشتم اسد، علاوه بر

بزرگداشت از یک خاطره تاریخی و تکریم یک افتخار ملی، رمز

دیگری را نیز در بر گرفته است و آن اینکه و امروز کشور عزیز ما

مورد تهاجم و تجاوز کسانی قرار گرفته که تا دیروز خود مستعمره

انگلیس ها بودند و از یمن پایمردی افغانان آزاده، به حصول

آزادی خویش نایل آمدند.

در چنین حالتی، برای احیای آن خاطره جاودانی و دادن

عبرت به مهاجمینِ نوبه دولت رسیده، لازم است که این روز را

هرچه باشکوه‌تر تجلیل کنیم.

دولت اسلامی افغانستان که خود ثمرهٔ منطقی و طبیعی جهاد و پیکار آزادی‌خواهی ملت کبیر ما در برابر پرقدردترین نیروی استعمارگر قرن آخرین است، از بدو تأسیس علی‌الرغم معروض‌بودن به توطیه‌ها و فتنه‌های تمهیدی برای زدودن آثار دلخراش جنگ درازمدت و ویرانگر و هدایت کشور به شاهراه ترقی و تعالی، همواره خواهان اعادهٔ صلح و آشتی بوده و با تعقیب مشی خود مبنی بر پذیرش اصل مذاکره و مفاهمه و با برداشتن گام‌های عملی در این راستا، این آرزوی نیک خود را مکرراً به اثبات رسانیده است؛ اما مداخلهٔ مستقیم خارجی که برخاسته از نیت شوم و مطامع ناپاک بیگانگان در قبال کشور ماست، سبب گردیده تا این مأمول تحقق نیابد و طوری که شاهدیم متأسفانه هنوز جنگ و تجاوز ادامه دارد.

با وجودی که این جنگ و تجاوز، اخیراً با اظهارات مکرر رهبر نظامی پاکستان شکل علنی‌تر و ابعاد گسترده‌تر به خود گرفته و در جبهات جنگ حضور افراد و وسایط پاکستانی راه هرنوع انکار را بسته است، مع‌الوصف جامعهٔ بین‌المللی که گویا اراده‌ای برای حل بحران افغانستان ندارد، به اقدام عملی در راه ختم مداخلات پاکستان دست نمی‌یازد که این بی‌تفاوتی و خاموشی به جنگ طلبان فرصت می‌دهد تا به تجاوز و فساد خویش در سرزمین ما ادامه بدهند.

ما در حالی که راه حل مسالمت‌آمیز را برگرفته‌ایم، با الهام از نیاکان خود که در جریان سه جنگ نابرابر با انگلیس‌ها، شهامت بی‌نظیر و قهرمانی بی‌بدیل نشان داده و میراث بزرگ مقاومت و پایمردی در برابر تجاوز بیگانه را برای ما بجا گذاشته‌اند، اعلام می‌داریم که در برابر هرگونه تجاوز، از وجب وجب سرزمین

خویش قاطعانه دفاع می‌کنیم، طوری که جهاد با عظمت ما در برابر ارتش سرخ در تاریخ معاصر کشور شاهد این مدعای ماست.

در حالی که به نیروهای مؤمن و مقاوم دولت اسلامی، ثبات، صبر و تقوی را توصیه می‌کنیم، مطمئنیم که نیروهای متجاوز به عنایت الهی و یمن همت همین دلاورمردان افغان به سرنوشت اسلاف ستمگر خویش دچار می‌گردند و آن روز دور نخواهد بود:

﴿الْيَسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ﴾^۱

برهان الدین ربانی

رئیس دولت اسلامی افغانستان

تالقان، ۲۸ اسد ۱۳۷۹ خورشیدی

۱. ﴿قَالُوا يَا لُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصْلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرَبَ إِلَى هَاهُنَا بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتُ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا امْرَأَتَكَ إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ﴾ (گفتند: ای لوط! ما فرستادگان پروردگار تویم، آنان هرگز به تو دست نخواهند یافت، پس پاسی از شب گذشته، خانواده‌ات را حرکت ده و هیچ کس از شما نباید واپس بنگرد؛ مگر زنت که آنچه به ایشان رسد به او [نیز] خواهد رسید، بی‌گمان وعده‌گاه آنان صبح است؛ مگر صبح نزدیک نیست؟! «مرکز تدوین»

۱۰۵

به مناسبتِ هفتاد و هشتمین سالگرد استقلال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ
عَلَى رَسُولِ اللَّهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ.^۱
قال الله تعالى: ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ
اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾^۲

برادران و خواهران عزیز! ملّت آگاه افغانستان!
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

اجازه دهید، قبل از همه سالگرد استرداد استقلال کشور را -
که به یمن همت و سلحشوری پدران و نیاکان مبارزمان به دست
آمده است - برای همه تبریک عرض دارم.

افغانستان به خاطر اهمیت جغرافیای سیاسی خود، در طول
تاریخ مورد توجه، طمع و آزارِ اشغالگران و استعمار یون بوده است؛
اما به فضل ایزد منان و فداکاری‌ها، ایشار و مبارزات قهرمانانه
فرزندانش، همه اشغالگران و همه استعمارگران و همه بیگانگان،
این آرزوی خود را در این راستا به گور برده‌اند و با رسوایی عام و
تام، شکست خورده‌اند و حتّی شکست آنان در افغانستان سرآغاز
شکست استعمارگران در سایر اکناف جهان شده است که شاهد
خوب در این مورد، همانا شکست امپراتوری بریتانیاست که
آفتاب در قلمروش غروب نمی‌کرد؛ اما جهاد و مقاومت افغان‌ها

۱. گذشت.

۲. عنکبوت / ۶۹. (و کسانی که در راه ما کوشیده‌اند، به یقین راه‌های خود را بر آنان
می‌نماییم و در حقیقت الله با نیکوکاران است.) «مرکز تدوین»

باعث آن شد که از قلمرو «استعمارگر پیر» روز تا روز کاسته گردد و جهاد افغان‌ها در برابر انگلیس، نمونه‌ای گردد برای همه آزادی‌خواهان و انگیزه نیرومندی برای همه استعمارستیزان.

امروز که ما از مجاهدان قهرمان دوران نبردهای ضد انگلیس یادآور می‌شویم، نام‌های درخشانی چون وزیر محمد اکبر خان، محمد جان خان وردک، ملا مُشک عالم، سردار محمد ایوب خان غازی، غازی محمد عثمان خان تگابی، میر مسجدی خان، میر بچه خان، نایب امین الله خان لوگری و ده‌ها قهرمان گمنام ملی دیگر، از پیش چشمان مان رژه می‌روند و آن صحنه‌های پر مجد و افتخار، عزّت، شهادت و ظلم‌زدایی را تداعی می‌کنند.^۱ هدف آن قهرمانان عزیز و همه رزمندگانی که ضد اشغالگران انگلیس و در دوران جهاد پرافتخار ضد اشغال شوروی سابق، رزمیدند، استقلال و آزادی کشور در همه ابعاد آن بود.

برای آن هدف‌مندان، استقلال کشور و استقلالیّت مردم کشور، هر دو مطرح بود؛ بناءً اشتباه می‌کنند استعمارگران و بیگانگان فرصت‌طلبی که مزدوران‌شان را به آهنگ سرمایه‌گذاری در کشور ما جا می‌زنند تا بتوانند منافع خود را حفظ و پایه‌های‌شان را استحکام بخشند.

به همین علّت، دولت اسلامی افغانستان، از آغاز تأسیس، در پهلوی اعلان حفظ استقلال و تمامیت ارضی و نوامیس ملّی، استقلالیّت در تصمیم‌گیری‌هایش را نیز اعلان داشت و صراحتاً گفت که وابستگی سیاسی به خارج و بیگانگان، استقلال کشور

۱. از اینکه معرفی هریک از این آزادمردان تاریخ سرزمین ما، در این پانویس طولانی می‌شود؛ فقط این نکته را قابل تذکر می‌دانیم که برای آگاهی از شخصیات و کارکردهای هر یکی از ایشان می‌توان به آثار ذیل مراجعه کرد: «افغانستان در مسیر تاریخ» از میر غلام محمد غبار، کتاب: «افغانستان در پنج قرن اخیر» از محمد صدیق فرهنگ. «مرکز تدوین»

را بی‌محتوی و بی‌ارزش می‌سازد.

ما بارها اعلان کردیم که قیام این ملت، قیام اسلامی بوده و همه زنجیرهای اسارت و وابستگی را درهم می‌شکند، آزادمردان انقلابی در افغانستان که در راه درهم کوبیدن زنجیرهای سنگین اندیشه‌های وارداتی و سلطه‌جویی تا مرز شهادت پیش رفته‌اند، آن ملت انقلابی و آزادمنش، هرگز به حساب از دست دادن دین و آزادی خویش، با هیچ کشور و ملتی سازش نکرده و هرکسی که خواسته باشد، این ملت را دنباله‌رو و وابسته سازد، سرسختانه با او خواهد رزمید.

بیگانگان باید بدانند که تحمیل افراد و یا گروهی بر ملت انقلابی افغانستان، از راه اعمال نفوذ، امر مستحیل بوده و ملت آزاده و قهرمان ما، به این عمل از هر سویی که باشد، قاطعانه برخورد می‌کند و آنانی که به چنین مداخلاتی تن در دهند، به‌عنوان خاینین ملی شناخته خواهند شد.

ملت زجرکشیده و مسلمان ما عواقب ناگوار، تلخ و زهرآگین مداخلات اجانب را بعد از مبارزات تاریخی خود که شاه شجاع‌ها را با خود ارمغان آورده بود، چشیده و از این فاجعه‌ها درس گرفته‌اند.

اکنون ملت سلحشور و قهرمان ما بر مبنای تعالیم والای اسلام به جهاد بی‌امان و مبارزه‌خستگی‌ناپذیری مشغول است و به هیچ‌کس اجازه نمی‌دهد که آگاهانه و یا جاهلانه در سرنوشت مردم‌شان مداخله کند.

مهره‌های دستوری و استخدام‌شده اجانب در این مسیر، در میزان قضاوت ملت آزاده ما عنوان شاه شجاع و ببرک^۱ را داشته،

۱. ببرک کارمل: در سال ۱۳۰۸ هـ.ش، در روستای «کَمَری» کابل به دنیا آمد؛ اما از اصل و نسب او معلومات درستی در دست نیست؛ چون عده‌ای او را کاکر و عده‌ای هم او را کشمیری‌الأصل گفته‌اند. ببرک از آغاز جوانی به‌خاطر عقاید

به شدت سرکوب خواهند شد.

از همین رو؛ مدافعان و حامیان واقعی استقلال و تمامیت ارضی، نبرد سوّم آزادی را در پیش گرفته‌اند تا دست‌های خارجی را از کشور کوتاه کنند و به دنیا بفهمانند که جنگ موجود، نه جنگ داخلی است و نه هم جنگ قومی، نژادی و نه مذهبی؛ بلکه این جنگ، یک جنگ تحمیلی است و ارمغان آن هم جز ویرانی و فلاکت چیز دیگری برای مردم ما نیست.

ما از جامعه بین‌المللی مصرانه تقاضا داریم، بیگانگان را از مداخله در امور داخلی ما مانع گردند؛ زیرا مردم ما مانند هر ملت دیگری می‌خواهند در صلح، آرامش و امنیت زندگی کرده و از دستاوردهای ترقی اقتصادی و اجتماعی بهره‌مند باشند و آگاه‌اند که این تنها در فضای صلح میسر بوده می‌تواند.

دولت اسلامی افغانستان آرزومند استحکام روابط دوستانه با همه همسایگان و ملل جهان است و آرزوی رویه بالمثل در

کمونیستی با مخالفت پدر و خانواده روبه‌رو شد، کارمل در جوانی شخص عیاش و بی‌بندوبار بود، او در سرآغاز جوانی پیرو اندیشه الحادی کمونیسم شد و به نسبت بی‌بندوباری‌های اخلاقی و انتخاب اندیشه کفری، از طرف «حسین خان» پدرش عاق شد، حسین خان پدر ببرک از او به‌عنوان شخص لجوج و بی‌بندوبار یاد کرده‌است. ببرک با وجود متأهل بودن، با «اناہیتا راتب‌زاد» همسر یکی از دوستانش روابط نامشروع داشت، او حدود سی سال قبل از کودتای ۷ ثور ۱۳۵۷ هـ.ش، به استخدام «K.G.B» درآمده بود، نام مستعار ببرک در «K.G.B» «مارید» بوده‌است. ببرک در سال ۱۳۴۶ هـ.ش، حزب پرچم را تأسیس کرد و در راه توسعه و پخش اندیشه‌های مارکسیزم، لنیزم تلاش‌های فراوانی انجام داد؛ تا اینکه در کودتای ۷ ثور ۱۳۵۷ هـ.ش، بعد از تَره‌کی به‌عنوان فرد قدرتمندی مطرح گردید؛ اما دیری نگذشت که به اساس اختلافات ذات‌البینی در حزب، تحت نام سفیر به خارج از کشور تبعید و از آنجا هم از وظیفه‌اش سبک‌دوش گردیده و به مسکو رفت؛ تا اینکه در سال ۱۳۵۸ هـ.ش، به‌عنوان شاه‌شجاعی دیگر، توسط روس‌ها به قدرت رسانیده شد و تا سال ۱۳۶۵ هـ.ش، روس‌ها نجیب را به عوض او برگزیدند. نگاه: اردو و سیاست، جنرال محمد نبی عظیمی، ص: ۳۲۱، تاریخ مسخ نمی‌شود، دکتور شیرشاه یوسفزی، ص: ۴۶ و K.G.B در افغانستان، از واسیلی متروخین. «مرکز تدوین»

این مورد را دارد.

برادران و خواهران عزیز!

در این اواخر، یک سلسله تلاش‌ها و مذاکرات بین‌افغانی در جهت اعلان کابینه جدید و تدویر لویه جرگه و سرانجام آمادگی برای انتخابات، در جریان است که آرزومندم با تلاش خستگی‌ناپذیر برادران دل‌سوز، ثمربخش ثابت گردد و به مشکلات و قضایای جاری خاتمه دهد.

در پایان؛ با درود بر روان پاک شهدای راه آزادی و شهدای تجاوز عریان خارجی، همه را به خدای خیرالناصرین می‌سپارم.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

برادران

برهان‌الدین ربّانی

۱۰۶

به مناسبتِ ششمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هم‌وطنان عزیز! ملت مجاهد و مؤمن افغانستان!
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

خداوند یکتا را سپاسگزارم که با شکست دسایس منطوقی و توطیۀ خونین استکبار در وجود طالبان اجیر، علیه اسلام و استقلال افغانستان، ششمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی و جهاد مقدس مردم متدین و آزاده کشور را با سربلندی و غرور، هرچند با موجی از کشمکش‌های اندوه‌بار تجلیل می‌کنیم.

این ششمین سالگرد آزادی و بیستمین سال مُبارزه و دفاع تاریخی را برای شما ملت حماسه‌آفرین و مظلوم افغانستان، از صمیم دل تبریک و تهنیت می‌گویم.

دانشمندان، افغانستان را خاستگاه فرهنگ‌ها و مهد شیران و عقابان بلندآشیان عنوان کرده‌اند. روزگاری غنای فرهنگ‌های پربار پارین و زمانی فروغ پردرخشش و نور جاودانه اسلام، از این سرزمین به کشورهای همسایه و جنوب آسیا پرتو افگند، و با همین رسم و آیین، شیپور آزادی و فریاد رهایی از چنگال قلدران

و زنجیر اشغالگران و رساتر از هر جای دیگری، از افغانستان بلند گردیده است، گویی عطیه و انعام خداوندی است که نقطه آغاز شکست و فرجام فرمانروایی ابرقدرت‌های روزگار را در افغانستان و به دست آزادمردان مجاهد این خاک، رقم می‌زند.

رشادت و مظلومیت این ملت، هر متجاوز را به ذلت و زبونی و پارچه پارچه شدن روبه‌رو ساخته است، سرنوشت انگلیس و شوروی را دیدیم و تجاوزگران امروزی هم از گرفت و انتقام الهی مصون نخواهند ماند؛ از اینجاست که در کنار بزرگ‌مردان نام‌آور دانش و فرهنگ، مجاهدان و نام‌آوران پرشکوه عرصه نبرد و رهایی، همچون ملا مشک عالم، میرمسجدی خان، عبدالله خان اچکزایی، میربچه خان، امین‌الله خان لوگری، محمدعثمان خان تگابی، سردار محمدایوب خان و ده‌ها تن از آزادمردان و شیرزنان نام‌آور که نام‌های گرامی و کارنامه‌های تاریخی‌شان به خط زرین در دل تاریخ کشور ثبت گردیده است. جهاد پرصلابت ملت ما، در برابر ابرقدرت شوروی متوفی و ارتش سرخ آن - که مؤرخان آن را حماسه و معجزه قرن بیست و شاعران، شیپور آزادی قرن بیستمش خواندند، مانند همیشه، سرداران سرسپرده و فرماندهان بزرگ و رشک‌برانگیزی، آفریده است. تاریخ، با غرور و افتخار، نام و کارنامه این کاروان شکوهمند و رزم‌آوران دلیر را ثبت خواهد کرد؛ اما نه همه را؛

آری، در شمار بزرگان شرف و تاریخ این سرزمین، فقط آنانی یاد خواهند شد که تقدس جهاد را احترام کرده با جهاد نفس و خدمت به مردم و میهن، آن را تا پای جان حفظ کرده‌اند.

خواهران و برادران ارجمند!

شما که از راهیان و داعیان انقلاب‌اید و هریک به نحوی

در جهاد و مبارزه آزادی‌خواهی سرزمین مشترک ما شریک‌اید، می‌دانید که جهاد و مبارزه برهنه‌پایان این مرزبوم در برابر بزرگ‌ترین قدرت نظامی روزگار، هدفی جز رضای الهی، ادای وجیه دینی و رسالت میهنی و دفاع از خدمت به مردم و سرزمین آبایی نداشت.

این پایداری بی‌بدیل در پناه الطاف و نصرت الهی بود که با زوال اشغالگران و حاکمیت و قدرت ملت مجاهدان مسجل گردید؛ اما دریغا و دردا! که این انقلاب شکوهمند اسلامی پس از پیروزی با دو مشکل عمده مواجه گردید:

۱- دشمنان اسلام و منفعت‌جویان آزمند منطقه و جهان - که از ایجاد دولت نیرومند، آزاده و مستقل هراس داشتند - با چنگ و دندان به جان این انقلاب نوپا و ملت مظلوم و قهرمان افتادند، به هر ترفند و نیرنگی دست زدند، در میان عده‌ای از رهبران به ذرایع مختلف تفرقه ایجاد کردند، دشمنان اسلام و مردم را تشویق و تجهیز کردند، جنگ و کشتار خونین را ایجاد و دامن زدند و هم‌زمان با این توطیه، غوغایی را بلند و تبلیغاتی را به راه انداختند، مبنی بر اینکه انقلاب اسلامی جز جنگ و تباهی ارمغان دیگر ندارد تا آنجا که امروز عده‌ای از مردم بی‌خبر و ناآگاه گمان می‌برند که این همه مصایب‌شان ارمغان جهاد است و دشمن مکار جنایت‌ننگین خویش را به نام ما رقم می‌زند؛

۲- انحراف برخی از دست‌اندرکاران و فرماندهان جهاد از اصول و موازین اسلامی و فراموش کردن آرمان و تعهدی که با خدا و مردم بسته بودند، زیان، ضرر و بلاهایی که از این طریق بر ما وارد آمد، کم‌تر از زیان عامل نخستین نیست، برخی از رهروان انقلاب، تطمیع و وابسته غیر و بیگانه‌ها گشتند، عده‌ای از مسئولان به بیراهه رفته و به جای اینکه به خدمت مردم

مظلوم و سازندگی کشور ویران شده خویش باشند، به محور منافع شخصی خویش چسپیدند و به این اساس ادارات فلج گردید و دارایی عامه حیف و میل شد، عواید دولتی ناپدید و یا به حساب‌های شخصی تعلق گرفت. چه بسا که در اثر آن، حقوق کارمندان پرداخته نشد و بالنتیجه بحران و سرخوردگی در میان مردم و جامعه ایجاد شد.

از سوی دیگر برخی از قوماندانان جهاد که کارنامه‌های زرین و درخشانی در مبارزه علیه کفر و بیگانگان داشتند، با پیروزی انقلاب اسلامی، شیفته ثروت و قدرت شدند. آنان که روزها، در سنگر، مبارزه و جهاد می‌کردند، اینک در گرو تجمل‌پرستی اسیرند، آن فرماندهانی که دیروز یک مرمی را بدون حساب علیه دشمن فیر نمی‌کردند، امروز ده‌ها تانک و صدها و هزاران قبضه سلاح را به رایگان در بازار و آن هم به بیگانگان عرضه کردند و انبارهایی از مهمات و ذخایر جنگی را در برخوردهای هرزه و تباه‌گن به دود و آتش تبدیل کردند، آنانی که ماه‌ها با پایهای پرآبله، پیاده راه می‌پیمودند، اینک بدون حرکت در قطار موتورها و آن هم از آخرین مدل بازار، چند گام بر نمی‌دارند. جهادگرانی که با صفا و صلابت معنوی، از میان صخره‌ها و خندق‌ها، با سینه و دست به سوی سرکوبی دشمن شتافته، اکنون از پهلوی به پهلویی گشتن در بستر آرام، احساس خستگی می‌کنند.

چه بسا که برخی از این مجاهدین که دیروز عنوان فرشته رحمت را در میان ملت خود داشتند، بعد از پیروزی، عامل شکنجه و عذاب مردمی شدند که همیشه بازوی جهاد و انقلاب بودند. به نام‌های مختلف از ایشان پول مطالبه کردند، اذیت و آزار دادند، تفاوت زندگی میان مردم و فرماندهان روز تا روز افزون گردید، در چنین اوضاع و احوالی بود که فرصت‌طلبان

منطقه و دشمنان افغانستان اسلامی مستقل، دست‌به‌کار شده، مزدوران بی‌فرهنگی را به نام طالبان وارد صحنه کردند و در نتیجه بخش‌هایی از کشور عزیزمان به وسیله این اجیران بیگانه، اشغال گردید که هم‌وطنان مظلوم‌مان در ساحات تحت تسلط آنان به زیر ساطور، شلاق و کیبل، شهید و شکنجه می‌شوند و در محرومیت کامل از همه حقوق انسانی، زیست می‌کنند.

آزادی بیان و مطبوعات، حقوق بشر و نسوان، حق تعلیم و آموزش، از موارد آشکاری است که نقض و نابود گردیده‌است.

هم‌وطنان عزیز!

با وجود این همه توطیه بیگانگان و نقص و نارسایی دوستان، باز به‌علت ایمان، صحت، بیداری و درک عمیق شماست که انقلاب اسلامی حفظ و چهره زشت مزدوران افشا و توطیه دشمنان خنثی می‌گردد و اگر برنامه استخباراتی بیگانگان نمی‌بود و در صف یاران هم‌سنگر، خلاف و شقاقی پدید نمی‌آمد، امروز همه، در یک افغانستان اسلامی و آزاد، آرام و با رفاه، زیست داشتیم.

ملت مسلمان افغانستان، خداوند توانا را شاکر است که در هجوم دسایس دشمنان، اگر به آرمان‌های والای انقلاب در عهد پیروزی یک‌سره نایل نشده‌اند، دست‌کم توانسته‌اند که حافظ نوامیس جهاد و استقلال افغانستان باشند.

آری؛ در اوضاعی که دشمنان، با توطیه‌های پیاپی و استخدام وسایل گوناگون و یورش‌های سنگین می‌خواستند، بساط جهاد و مجاهدین را برچینند و ریشه مقاومت ملی را نابود سازند، استقلال و تمامیت ارضی را به مخاطره اندازند، در چنین اوضاع بحرانا، دولت اسلامی در سنگر دفاع از دین و میهن، پایداری و مقاومت کرد و نیروهای مؤمن و آزادی‌خواه

کشور در «جبهه متحد ملی و اسلامی نجات افغانستان» فشرده شدند و طی برخوردهای ظفرآفرین در پروان، کاپیسا و شمال کابل، غوربند و شیخ علی، بادغیس، تخار و بالاخره پایمردی عظیم در اُم‌البلاد (بلخ)، ماشین جنگی طالبان اجیر با ضربات خُردکننده‌ای روبه‌رو شد.

به ارتباط دفاع و پاسداری از تاریخ و فرهنگ، باید متذکر شد که فلسفه وجودی جهاد و رستاخیز اسلامی در کشور را همین موضوع تشکیل می‌دهد، ملت علیه کمونیزم^۱ و الحاد - که هدف آن نابودی ارزش‌های دینی، تاریخ و فرهنگ کشور و مردم ما بود - به قیام پرداخت و مجاهدین مؤمن و آگاه، در سرآغاز قیام مسلح، با علم و ایمان، به پا خاستند و همین اکنون که بار دیگر فرهنگ‌زدایی با نام و عنوان دیگری در چهره اجیران منفور طالبان‌نما آغاز گردید که از طریق بستن مکاتب، تحریم وسایل مشروع سمعی و بصری و محو آثار و تاریخ گذشته کشور می‌خواهند، افغانستان و مردم آن را در گرداب جهل و بی‌دانشی غرق و پیوند ماضی این ملت را با حاضرشان قطع کنند، در چنین

۱. کمونیزم یا کمونیسم: این اصطلاح از ریشه لاتینی «کمونیس» به معنای اشتراکی گرفته شده است. اصطلاح کومون یا جامعه اشتراکی نخستین بار در فرانسه، در سال ۱۸۳۹ م، به کار رفت. به قول طرفداران این اصطلاح، گویی این نظام بدون طبقه است. کمونیزم شخصیت انسان را تابع اقتصاد و در چوکات محدودیت‌ها و قیودات خفقان‌آور اجتماعی محبوس می‌کند. هم‌چنان کمونیزم به انسان، حقوق و آزادی‌هایش از دریچه اقتصاد نگریسته، «مالکیت اشتراکی» را نخستین پایه مستحکم نظام خود قرار داده و آزادی‌هایی را که حق طبیعی انسان‌هاست محدود و فشرده می‌سازد. خوش‌بینانه‌ترین قضاوت در مورد منطق کمونیزم این باشد که گرایش به این مکتب، به معنای تباهی گوهر انسانیت، اغفال و اغرای انسان از توجه به کُنه حالت خودش، خودفراموشی و پایمال کردن شخصیت انسان در حد کالای کم از بازار است و - نیز - به معنای تنزل ارزش خون و آبروی آدمیت است. نگاه: دانشنامه سیاسی، از: داریوش آشوری، ص ۲۶۱-۲۶۳ و مقاله «ارزش خون در کمونیزم و اسلام» نوشته شهید محمدکاظم شارق، میثاق خون، ص: ۴۴، شماره سیزدهم، سال ۱۳۶۰ ه. ش. «مرکز تدوین»

اوضاعی، دولت اسلامی و جبهه متحد با وجود همه مشکلات به‌عنوان پاسدار علم و تاریخ کشور، جهت حفظ مراکز تعلیمی تلاش می‌ورزند، از آزادی بیان و مطبوعات حمایت می‌کند، تصویب قانون مطبوعات - که در پنجاه سال گذشته از لحاظ کیفیت و محتوی نظیر ندارد - ایجاد بنیاد فرهنگ افغانستان، اجازه‌دادن به نشر جراید آزاد به سطح گسترده در نخستین روزهای تشکیل دولت اسلامی، گام‌های عملی‌ای بود که در این راستا برداشته شد.

از آنجایی که یکی از قربانیان عمده جنگ‌های تحمیلی حاضر، کارمندان عرصه فرهنگی در کشور است، تاریخ و ملت هیچ‌گاهی خاطره جاویدان مبارزه و مقاومت آنان را از یاد نخواهد برد.

یکی از اهداف شوم و ننگین دیگر این همه توطیه‌ها و لشکرکشی‌ها علیه ملت مظلوم ما و دولت اسلامی برهم‌زدن وحدت ملی و تجزیه کشور بود. دشمنان وحدت ملی افغانستان با توطیه‌های مختلف و به‌خصوص از طریق ایجاد گروه اجیر طالبان می‌خواستند کشور ما را در معرض تجزیه قرار بدهند، گفتار و عملکرد تبعیض‌آفرین این گروه، برنامه کوچ‌دادن اجباری مردم در برخی از ولایات کشور، به‌خصوص در شمال کابل، کاپیسا و پروان - که مظهر عملی این هدف شوم دشمنان کشور بود - با مقاومت و پایداری مردم و دولت اسلامی عقیم ماند.

دولت اسلامی افغانستان، حل مسایل ملی را بر اساس موازین شرعی و چگونگی حضور ملیت‌ها در تعیین سرنوشت‌شان، از وظایف اساسی خود می‌داند. تدویر شورای «حل و عقد» بر مبنای نفوس، مظهر عملی از سهم‌گیری ملیت‌ها در تعیین سرنوشت‌شان بود که به‌عنوان نخستین گام برداشته شد.

امیدواریم با قطع جنگ و تأمین امنیت، نمایندگان واقعی ملیت‌های افغانستان از طریق حضور در پارلمان و شورای آینده، به حقوق مشروع خویش نایل گردند.

حذف طبقهٔ نسوان در ساختار اجتماعی - که جزئی از توطیه‌هاست - و محروم‌ساختن آنان از حقوق طبیعی‌شان، مخالف موازین شرعی و سنت‌های انسانی و طبیعی است. دولت اسلامی از آغاز به این مسئله با دید اسلامی و شرعی عمل کرده و با رعایت و حفظ موازین شرعی و اخلاقی برای زنان در کشور حق قایل شده و از آن پشتیبانی کرده است.

در بخش قضایای سیاسی باید اشاره کرد که افغانستان به‌عنوان کشوری که در چهارراه شرق و غرب قرار دارد و بعد از سقوط شوروی سابق و استقلال کشورهای آسیای میانه^۱ زمینه‌های جدیدی از برخورد منافع اقتصادی و سیاسی کشورهای مختلف ایجاد گردید و بر اهمیت استراتژیکی کشور ما افزوده شد؛

از این‌رو، در عرصهٔ رقابت‌ها، خواه‌وناخواه، درگیر حوادث می‌گردد و ظهور طالبان به‌عنوان یک پدیدهٔ استخباراتی و نظامی، بازتابی از تلاش در جهت رسیدن به اهداف اقتصادی و رقابت‌های منطقوی و بین‌المللی در کشور ماست.

دولت اسلامی افغانستان از سر‌آغاز پیروزی بر مبنای اصول و موازین قبول‌شدهٔ بین‌المللی و با الهام از تعالیم والای

۱. آسیای میانه: در میان دو رود آمودریا و سیر دریا جای دارد. در منابع کهن‌تر عربی و فارسی «ماوراءالنهر» و در فارسی «فَرارود» گفته می‌شد. اگرچه مرزهای دقیقی برای این سرزمین تعریف نشده است؛ اما معمولاً کشورهای امروزی ازبیکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، قزاقستان، قرقیزستان و سرزمین‌های دیگری چون: افغانستان، شمال‌شرق ایران، مغولستان، کشمیر، شمال و غرب پاکستان و گاه سین‌کیانگ در غرب چین و جنوب سایبری در روسیه را نیز شامل آسیای میانه می‌دانند. آسیای میانه بعد از فروپاشی اتحاد شوروی سابق در ۱۹۹۱ م، کاملاً مستقل و آزاد شدند. نگاه: نوشتهٔ «آسیای مرکزی و حدود آن»، بهرام امیر احمدیان، فصل‌نامهٔ مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز، سال سوم، شمارهٔ ۵ (تابستان ۱۳۷۳)، ص: ۳۷ - ۳۸. «مرکز تدوین»

اسلامی مبنی بر احترام روابط و همکاری متقابل میان کشورها و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر، دوستی با همه کشورها و به خصوص کشورهای اسلامی و همسایگان، پابندی به منشور ملل متحد و حقوق بشر، رد تروریزم، مبارزه علیه قاچاق و کشت مواد مخدر را اساس کار خویش در این ساحه قرار داده و ادامه می‌دهد.

دولت اسلامی افغانستان، از همه کشورهای دوست که با سعی و تلاش در جهت قطع جنگ در افغانستان و تأمین صلح از دولت و مردم مظلوم ما حمایت کرده‌اند، به قدردانی یاد می‌کند. دولت اسلامی افغانستان و جبهه متحد، طرفدار قطع جنگ و تأمین امنیت و صلح و حل قضایا از طریق تفاهم و مذاکره می‌باشد و بر این اساس، از هر تلاشی در جهت رسیدن به صلح استقبال کرده است.

از مساعی ملل متحد و نماینده خاص سرمنشی آن، حمایت کرده و معتقد است که قطع مداخله خارجی، عامل اساسی در قطع جنگ و تأمین امنیت است.

سفر هیئت عالی‌رتبه دولت و جبهه متحد به اسلام‌آباد و عشق‌آباد،^۱ مذاکره با هیئت امریکایی در جوزجان^۲ و مطالبه اخیر دولت از رئیس‌جمهوری اسلامی ایران،^۳ جناب سید محمد

۱. عشق‌آباد: پایتخت کشور ترکمنستان است. «مرکز تدوین»

۲. جوزجان: یکی از استان‌های نفت‌خیز شمال افغانستان است که مساحت آن حدود ۵،۱۹۲۱۱ کیلومتر مربع و جمعیت آن در سال ۱۹۳۱ هـ.ش، ۱،۲۱۵ هزار نفر تخمین شده است. مرکز آن شهر «شبرغان» می‌باشد. نگاه: جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، ص: ۸۶۷ - ۰۸۷. «مرکز تدوین»

۳. جمهوری اسلامی ایران: در جنوب‌غربی قاره آسیا موقعیت دارد. مساحت آن ۱۶۴۸۱۹۵ کیلومتر مربع و جمعیت آن در سال ۲۰۱۰ م، ۷۳۸۸۷۰۰۰ نفر تخمین شده است. پایتخت آن شهر تهران و واحد پول آن «ریال ایران» است. دین رسمی آن اسلام و زبان رسمی آن فارسی است. نگاه: اطلس جامع گیتاشناسی، ص: ۹۹. «مرکز تدوین»

خاتمی که ریاست کنفرانس اسلامی را به عهده دارند، مبنی بر سرعت بخشیدن عملیۀ صلح و دعوت اطراف ذی دخل در افغانستان، همه و همه در این راستا صورت گرفته است.

همین اکنون، هیئت جبهۀ متحد به شمول نماینده ای از شورای جهادی ننگرهار، در اسلام آباد مشغول مذاکره می باشند، جانب دولت اسلامی و جبهۀ متحد با طرح آجندای پنج فقره ای شامل:

- ۱- آتش بس دائمی؛
 - ۲- تبادلۀ اسرا؛
 - ۳- تشکیل حکومت موقت با قاعدۀ وسیع؛
 - ۴- بازشدن راه های مواصلاتی؛
 - ۵- و تشکیل شورای بزرگ مرکب از: علما، دانشمندان، رهبران سیاسی و زعمای قبایل، خواهان حل بنیادی مشکل کنونی در کشور است.
- اگر طالبان و حامیان آنان به این نتیجه رسیده باشند که جنگ راه حل نیست، نباید این فرصت به دست آمده را برای صلح ضایع سازند و با قطع جنگ و قطع ارسال مهمات و اسلحه به فاجعۀ خونین در کشور عزیز ما پایان دهند.
- برادران و خواهران!**

حادثۀ اسفبار اخیر حیرتان^۱ و مزار، همه را تکان داد، دوستان را عمیقاً متأثر و به دشمنان امیدهای کاذبی بخشید. خرسندیم که با عاقبت اندیشی اطراف ذی دخل، این مشکل پایان یافت.

امیدواریم بار دیگر در هیچ نقطه ای شاهد حوادث غم انگیز

۱. حیرتان: یکی از بندرگاه های مهم تجارتي افغانستان در شمال استان بلخ قرار دارد که مرز میان افغانستان و ازبیکستان را تشکیل می دهد. پل دوستی، در این بندرگاه، در سال ۲۸۹۱م، توسط شوروی سابق ساخته شده که افغانستان را با کشورهای آسیای میانه وصل می کند. «مرکز تدوین»

میان یاران همدل و هم‌سنگر نباشیم، بدامنی در برخی از شاهراه‌ها، حدوث جنایت توسط بعضی افراد و دسته‌های مفسد و جنایت‌پیشه نه‌تنها اینکه مایهٔ اذیت و آزار مردم گردیده و باعث اخلال امنیّت می‌گردد؛ بلکه به حیثیّت و آبروی دولت و جبههٔ متحد و فرماندهان مجاهد آن، نیز صدمهٔ سخت و ضربهٔ سنگینی وارد کرده‌است.

تصریحات اخیر نمایندهٔ ملل متحد و جامعهٔ اروپایی مبنی بر وجود فرماندهان چپاولگر در برخی از نقاط تحت حاکمیّت دولت اسلامی، عنوان نشتری را دارد که بر شریان غرور و نخوت فرماندهان باوجدان دولت اسلامی و جبههٔ متحد زده می‌شود؛ پس مسئولین امنیّتی و فرماندهان غیرتمند و باایمان، بیش از این اجازه ندهند، مشتی از افراد رهن و مفسد باعث آبروریزی آنان گردد.

از همین حالا برای نابودی آنان گام‌های سریع‌تری بردارند و غبار ننگ و ذلت را از چهرهٔ تابناک مجاهدین پاک سازند. تجلیل ششمین سالگرد انقلاب اسلامی امسال در اُم‌البلاد (بلخ) به دور از غوغای تانک‌ها و وسایط و پایکوبی و هنرنمایی افسران و سربازان صورت می‌گیرد.

امیدواریم با الهام از حال و هوای جدید، همه شهرها و به‌خصوص کوچه‌ها و خانه‌های شهر مزار، مطابق به فیصلهٔ جبههٔ متحد از غوغا و کشمکش‌های هرزهٔ افراد مسلّح غیرمسئول و رهن‌ان حرفه‌ای - که به‌نام پوسته، اذیتگاه‌هایی ایجاد کرده بودند - پاک گردد و نیروهای مسلّح در مراکز نظامی و سنگرهای دفاعی‌شان، جابجا گردند و فریاد مسلسل‌ها و غُرش توپ‌ها، به جای آنکه امنیّت شهروندان را مختل سازد، سینهٔ دشمنان دین و میهن را هدف‌گیری کند.

از بارگاه اقدس الهی به دست دعا نیازمندم، روان شهدای
انقلاب شاد و ملت مظلوم و زجرکشیده ما را با صلح، برادری و
امنیت سراسری هم آغوش سازد.

در خاتمه، یک بار دیگر سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی
افغانستان را به همه خواهران و برادران سنگرنشین غیور و
فرماندهان باسرف و ایمان و کافه ملت نجیب افغان، تبریک و
تهنیت می گویم.

کریم بزرگ، کارساز همه باد.

أَقُولُ قَوْلِي هَذَا، وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ.

برهان الدین ربّانی

مزارشریف؛ ۸ ثور ۱۳۷۷ هـ ش

۱۰۷

به مناسبتِ هفتاد و نهمین سالگرد استرداد استقلال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هم وطنان عزیز، خواهران و برادران، ملت دلیر و
رنج‌کشیده افغانستان!
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

حلول هفتادونهمین سالگرد استقلال کشور را از سلطه
امپراتوری بریتانیای آن وقت در اوضاع و احوالی به شما تبریک
و تهنیت می‌گوییم که بار دیگر سرزمین عزیز ما هدف تجاوز
و لشکرکشی دیگری قرار گرفته است. قتل و غارت، کشتار
دسته‌جمعی، تصفیه نژادی، ویرانی و آتش‌سوزی وسیعی در
جریان است.

این بار عامل این کار قشون بریتانوی نیست، در پیشاپیش
این سپاه ویرانگر و مهاجم استخبارات نظامی کشور در به دیوار
و همسایه قرار دارد که همراه با مزدوران حقیر و بدنام خویش
به نام طالبان از زمین و هوا، وطن ما را مرز تهاجم قرار داده است.
این بار حمله از پاکستان،^۱ از کشور مسلمانان آغاز

۱. جمهوری اسلامی پاکستان: کشوری است که در جنوب غربی قاره آسیا موقعیت دارد. مساحت آن ۷۹۶۰۹۵ کیلومتر مربع و جمعیت آن در سال ۲۰۱۰ م، حدود

گردیده است که مردم افغانستان انتظار داشتند که این کشور بر جراحات شان مرهم گذارد و در آبادی ویرانی های میهن شان سهم بگیرد؛ اما قضیه برعکس شد.

دار و دسته گروه مزدوری به نام طالب به هدایت و کمک این قشون خارجی که بر شهر و مراکز ولایات مسلط شده اند، به ارتکاب جنایات وحشت باری دست می زنند، کشتار دسته جمعی جوانان، کوچ دادن اهالی از منازل شان، اغتصاب زنان و دختران، چور و غارت اموال و دارایی مردم و تصفیۀ نژادی، از کارهای روزمرۀ آنان است.

البته مقاومت سرسختانه در ولسوالی ها^۱ و در نقاط زیادی از مراکز اشغال شده ولایات ادامه دارد و تا سرحد آزادی کامل کشور از سلطۀ قشون مهاجم خارجی و آدم کشان مزدورشان، ادامه خواهد داشت.

**هم وطنان عزیز! پشتون ها! ازبیک ها! تاجیک ها!
هزاره ها! بلوچ ها! ترکمن ها! نورستانیان و سایر
اقوام غیرتمند افغان!**

دیروز نیاکان دلیرتان با وحدت و همبستگی، قشون انگلیس را از وطن اخراج و استقلال کشور را به دست آوردند و در زمان معاصر در دوران جهاد، بار دیگر همه فرزندان سلحشور این سرزمین، در یک رستاخیز عظیم، در پهلوی هم قرار گرفته و با دادن بیش از یک میلیون شهید، حمله قشون سرخ را دفع و حماسۀ قرن را به خون پاک فرزندان خویش رقم زدند، اینک، بار دیگر دست به دست همدیگر داده و دست تجاوز را از حریم

۱۸۴۴۰۵۰۰۰ نفر تخمین شده است. زبان رسمی آن اردو، انگلیسی، پایتخت آن شهر «اسلام آباد» و واحد پول آن روپیۀ پاکستان است. نگاه: اطلس جامع گیتاشناسی، ص: ۱۰۰. «مرکز تدوین»

۱. یعنی شهرستان ها «مرکز تدوین»

کشور کوتاه و استقلال میهن را حفظ کند.

برادران و خواهرانِ دور از میهن، آوارگان عزیزی که در نقاط مختلف جهان، دل‌تان به یاد وطن می‌تپد، روشنفکران، اندیشمندان، جوانان و همه فرزندان آواره‌ای که دیروز در دوران جهاد و مقاومت در برابر تجاوز قشون سرخ از هیچ‌نوع قربانی و همکاری‌ای دریغ نورزیدید!

یک‌بار دیگر در این قیام بزرگ میهنی برای نجات کشورتان، دست به پیکار و مبارزه زنید و افغانستان مستقل را سربلند و آزاده نگهدارید.

دولت اسلامی افغانستان و جبهه متحد، از سازمان ملل متحد، کنفرانس اسلامی و سازمان کشورهای غیرمتعهد، جامعه اروپایی، جامعه غرب، سازمان وحدت افریقا و از همه سازمان‌های حقوق انسان و از احزاب و گروه‌های آزادی‌دوست و مردان آزاده و امن‌پسند جهان، می‌خواهد در برابر این هجوم وحشت‌بار، ملت مظلوم افغانستان را تنها نگذارند.

زنده‌باد افغانستان آزاد و مستقل، پاینده باد جهاد و مقاومت

مردم افغانستان در برابر تهاجم خارجی.
وَالسَّلَامُ عَلَیْکُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ.

برهان‌الدین ربّانی

۲۸ اسد ۱۳۷۷ هـ ش

فیض آباد، بدخشان

۱۰۸

به مناسبتِ هشتادمین سالروز استرداد استقلال کشور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هم‌وطنان آزاده، صبور و مقاوم!
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ!

اجازه دهید هشتادمین سالگرد استرداد استقلال کشور عزیز ما را که ثمره خون پاک هزاران فرزند شهید گلگون‌قبا و خونین‌کفن و بازده مبارزات پیگیر چند نسل غیور، باهمت و بیدارضمیر افغانستان است، به فرد فرد شما تبریک بگوییم.

خواهران و برادران!

آزادمنشی و روحیه سرشار از عصیان و مقاومت در برابر نیروهای اشغالگر و متجاوز، یکی از خصوصیت‌های مهم در حیات ملی و مبارزات تاریخی مردم ماست. شعار جاویدانی «ای انسان مؤمن! چگونه بردگی و اسارت را می‌پذیری، در حالی که خداوند تو را آزاد آفریده است» جزء سرشت هر انسان مؤمن و آزاده سرزمین ماست که با شیر در شده و با جان به در شود.

یکی از شاخص‌های مهم در مبارزات تاریخی مردم افغانستان این است که قلدران تاریخ هرگاه پا بر حریم مقدس این سرزمین گذاشته‌اند، در اثر مقاومت سرسختانه باشندگان این سرزمین نه تنها طعم تلخ شکست را چشیده‌اند؛ بلکه

تهاجم آنان، سرآغاز فروپاشی و نابودی آن قُلدِران تجاوزگر نیز شده است؛

به گونهٔ مثال، چنانکه شکست قشون متجاوز انگلیس در هشتاد سال قبل از امروز بر کشور آزادهٔ ما، اضمحلال امپراتوری بریتانیا را به دنبال داشت، لشکرکشی شوروی در دوران معاصر نیز منجر به انحلال آن ابرقدرت گردید.

ملت باشهامت ما از هشتادمین سالروز قیام حماسه آفرین و پیروزی عظیم نیاکان خود در برابر قشون تجاوزگر انگلیس، در حالی تجلیل به عمل می آورد و از این خاطرهٔ فراموش ناشدنی احساس غرور و افتخار می نماید که با رنج های بی پایان ناشی از توطیه و تجاوز وحشت بار کنونی، دست و گریبان است.

آری، یک بار دیگر دست شوم توطیه و تجاوز تحت نام «طالبان» گلولی ملت ما را که هنوز عرق خستگی مبارزهٔ چهارده ساله در جبینش خشک نشده، فشار می دهد و نیروهای تجاوزگر پاکستانی و تروریست های عرب، در یک بسیج نامقدس، استقلال و تمامیت ارضی کشور ما را تهدید و ملت مظلوم ما را بی دردانه به خاک و خون می کشاند. جنایات شوم و شرم آور طالبان و حامیان تجاوزگرشان بر ملت ما لکهٔ ننگ در تاریخ انسانیت است.

قتل و کشتار بی رحمانهٔ مردم بی دفاع، چور و چپاول، به آتش کشیدن منازل، قریه ها، تاکستان ها، کشتزارها، باغ ها و کوچاندن اجباری ده ها هزار از ساکنان شمال کابل، پروان و کاپیسا، دردناک ترین فاجعهٔ انسانی زمان ماست.

بلی، آنچه در شمالی می گذرد، بدتر از جنایات صُرب ها در بوسنیا و کوسوو^۱ است. سکوت مرگ بار و عکس العمل های

۱. کوزوو یا کوسوو: کشوری در شبه جزیرهٔ بالکان در جنوب خاوری اروپا موقعیت

سست، بی تفاوتی‌های کشورها و اقدامات ناکافی مجامع بین‌المللی، بُعد دردناک دیگری از این فاجعه است که وجدان بشری را سخت آزار می‌دهد.

هم‌وطنان عزیز!

من یقین دارم، ملت باشهامت افغان، سرانجام بر این فاجعه خونین که با همه ابعاد وحشتناک آن در جریان است، پیروز خواهد شد و مانند همیشه تجاوزگران و سپاهیان مزدورشان جز شکست، ذلت و زبونی، سوغات دیگری با خود نخواهند برد.

در یادبود خاطره پرافتخار کشور عزیز، بر فرد فرد ملت آزاده و مؤمن ماست تا با تمسک به سنت نیاکان پیکارگرشان، دست در دست همدیگر داده، در برابر هر تجاوز و فتنه، متحد و یکپارچه به مقابله برخیزند و تاریخ پرافتخار خویش را زنده نگهدارند.

وحدت ملی، استقلال و تمامیت ارضی کشور را حفظ و میهن عزیز را از وجود اشغالگران مزدور و متجاوز پاک و شایستگی خویش را به‌عنوان یک ملت آزاد و دلیر، یک‌بار دیگر به جهانیان ثابت سازند.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ.

برهان‌الدین ربانی

فیض آباد، ۲۷ اسد ۱۳۷۸ هـ ش

دارد. مساحت آن ۱۰۸۸۷ کیلومتر مربع و جمعیت آن در سال ۲۰۱۰م، حدود ۱۱۲۳۹۰۰۰ نفر تخمین شده است. پایتخت آن شهر هاوانا و واحد پول آن پوزو کوبایی است. نگاه «اطلس جامع گیتاشناسی، ص: ۱۰۷. «مرکز تدوین»

۱۰۹

به مناسبت هشتاد و دومین سالگرد استرداد استقلال کشور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برادران و خواهران! ملت غیور و آزادمنش افغان!
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

هشتاد و دومین سالروز استرداد استقلال کشور عزیز را به
همه شما هم وطنان مؤمن، در هر کجایی که هستید، تبریک
می گویم.

بجاست که از این روز خجسته که آزادی و سربلندی را به
ملت ما به ارمغان آورده، با کمال غرور و افتخار، تجلیل کنیم.
سرزمین باستانی ما افغانستان به حیث قلب آسیا و دام
رسوایی متجاوزین، خط قرمز رنگی از تجاوز اسکندر کبیر تا
شکست اردوی سرخ اتحاد شوروی سابق را در مسیر پر خم و پیچ
زندگی خود به یادگار دارد. گویی اراده الهی بر این رفته است هر
آنکه خیال تجاوزگری را به این کشور در سر پروراند، جز شکست
و رسوایی، حاصل دیگر نگیرد.

آری، دشمن ستیزی و آزادمنشی در شیر مادران مردآفرین این
دیار عجین شده و این میراث گران بها را که فرزندان این سرزمین
از پدران، مادران و نیاکان خویش به ارث برده اند، در گذرگاه
تاریخ، این امانت را از نسلی به نسل دیگر انتقال داده و می دهند

و در پناه این میراث بزرگ بود که در زمان معاصر بار دیگر وارثین اصلی میهن، تاریخ و افتخارات آن در داخل و خارج، رستاخیز بزرگی را علیه قشون سرخ برپا کرده و با اعتصام به جبل‌الله و تکیه بر باورهای ملی، مشت آهنینی بر فرق تجاوزگر مغرور کوبیده و نیروی مهاجم را با شکست و زبونی از کشور بیرون راندند.

دولت جهادی به‌عنوان تجسّم اراده ملی و محصول قربانی‌های بی‌دریغ مردم افغانستان تشکیل گردید؛ اما پیش از آنکه جراحات دوران جهاد ملت التیام یابد و فرصت آن را یابد تا در جهت اعمار ویرانی‌های جنگ، گامی بردارد، توطیه‌های خونین به راه افتاد. البته کشورها و جهّات مختلفی در این سناریوی ننگین نقش خود را ادا کردند که با تأسّف و خلاف انتظار کشور همسایه و برادر مسلمان ما؛ پاکستان، بیش از همه در ایجاد این فاجعه سهیم گشت و در راه بدنامی سیمای تابناک جهاد و مجاهدین، از بین بردن غرور و افتخار ملی و جلوگیری از تشکیل حکومت توانمند و باثبات مرکزی، با گماشتن مزدوران و پادوهای ذلیل خویش، جنگ‌های خونین و تحمیلی را در کشور ماشعله‌ور ساخت. در این بازی شوم، چهره‌ها یکی بعد از دیگر عوض شدند، جریان فرهنگ‌ستیز و بیگانه‌پرست طالب یکی از این توطیه‌های ننگین است.

در اوضاعی که یک ثلث باشندگان این سرزمین هنوز هم با انبوهی از درد و رنج، به حال آوارگی در بیرون از میهن عزیزشان به‌سر می‌برند و صدها هزار تن به‌علت یورش‌های وحشت‌بار طالبان و نیروهای خارجی در داخل کشور از جایی به جای دیگر بی‌خانه و آواره می‌شوند و طی بیش از دو دهه، حدود دونیم میلیون در جهاد و مقاومت، رنج و محرومیت جان خود را از دست داده‌اند و در چنین احوالی که خشک‌سالی فاجعه‌آور، زندگی

میلیون‌ها تن را به مرگ تهدید می‌کند، طالبان به تعقیب دوام جنگ، سیاست «زمین سوخته»، «کوچ اجباری» و «کشتارهای دسته‌جمعی» اصرار کرده و حامیان خارجی‌شان سخن از عمق استراتژیک زده و بر لزوم ادامهٔ حمایت از گروه طالبان به‌عنوان یگانه راه تأمین منافع ملی خویش تأکید می‌ورزند. اینکه این اوهام ظالمانه چه بلایی را بر ملت مظلوم افغانستان آورده‌است، نه طالبان پروای آن را دارند و نه حامیان‌شان.

برادران و خواهران!

در میان این توطیه‌های خونین و صحنه‌های فاجعه‌بار، آنچه که به‌عنوان یک شعلهٔ جاودانی در وجدان هم‌وطنان ما می‌درخشد و مانع یأس و تسلیم می‌گردد، همانا ارادهٔ شکست‌ناپذیر این ملت است که به‌عنوان جریان مقدّس دفاع و مقاوّم از میان خون و خاکستر سرکشیده است. فرزندان اصیل و وارثان حقیقی این سرزمین با شعار:

همه سر به سر، تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم^۱

در راه حفظ و حراست این سرزمین به‌عنوان یک رسالت دینی و امانت ملی، حفظ استقلال، تمامیت ارضی و مقابله با تجاوزگران، آمادهٔ هر نوع فداکاری و قربانی‌اند.

خوشبختانه با گذشت زمان، محورهای دفاع و مقاومت گسترش بیشتر می‌یابد.

امسال با رهایی برخی از سرداران جهاد و مقاومت از زندان طالبان و برگشت عدّه دیگر آنان از دیار آوارگی، صفوف سپاهیان مقاومت و پاسداران دین و میهن، قوّت و استحکام بیشتر یافته

۱. ابوالقاسم فردوسی، در «شاهنامه»، در داستان «خاقان چین»، بیت فوق را آورده‌است: «همه سر به سر تن به کشتن دهیم * به آید که گیتی به دشمن دهیم»
(مرکز تدوین)

است.

هم میهنان عزیز!

یقین کامل دارم که رنج‌های بی‌پایان وطن‌داران تان در مناطق اشغالی در داخل کشور، صحنه‌های غم‌انگیز هم‌میهنان آواره در کمپ‌های ذلت‌بار در خارج، آه و نالهٔ کودکان بیمار در آغوش مادران لاغر و گرسنه‌شان، ضجه و فریاد پیرمردان پابرنه و آواره که با ضرب شلاق نیروهای بی‌رحم امنیتی خارجی از محلی به محل دیگر بیرون رانده می‌شوند و اخبار جان‌سوز قربانیان قحطی، وجدان یکایک شما را هرجا که هستید، به شدت آزار می‌دهد؛

بنابراین، عوامل و دلایل عطش استقرار صلح، امنیت و ثبات در سایهٔ حکومت برخاسته از ارادهٔ ملی بیش از پیش شدت یافته و به امید رسیدن به این آرمان مقدس از بذل هیچ‌گونه سعی و تلاش دریغ نمی‌ورزید.

امیدوارم هرجا که به‌سر می‌برید، با قرارگرفتن در کنار یکدیگر با وحدت و یکپارچگی کم‌نظیری، نقش سازندهٔ خود را در راه قطع جنگ و دفع تجاوز، تحکیم وحدت ملی، مبارزه علیه قحطی ناشی از خشک‌سالی ادا کرده و برای اعمار کشور ویران و حفظ هویت ملی و اسلامی مردم‌تان آمادگی لازم اتخاذ کنید. افغانستان عزیز، در اوضاع کنونی بیش از هر وقت دیگر نیاز مبرم به تفاهم و وحدت ملی دارد، باید تمایلات نژادی، گروهی و سلیقه‌های طایفه‌ای را تابع مصالح علیای ملی ساخت.

به‌مناسبت تجلیل از خاطرهٔ غرورآفرین سالگرد استقلال کشور از طالبان می‌خواهم به جای قرارگرفتن در خدمت مصالح دیگران و اصرار بر جنگ و ویرانی، تن به تفاهم داده، جنگ را متوقف و زمینه را برای تشکیل یک نظام واقعی اسلامی، برخاسته

از اراده ملت مسلمان افغانستان آماده سازند.
در اخیر با نثار درود به روان همه شهدای راه دین، میهن و
آزادی، دعا می‌کنم که آتش جنگ خاموش، ثبات، صلح و امنیت
در کشور قایم گردد.

بخش چهارم:
پیام‌های همدردی

۱۱۰

به مناسبتِ شهادتِ عبدالأحد کرزی

فیض آباد، ۱۷ جولای ۱۹۹۹ / ۲۶ سرطان ۱۳۷۸ هـ ش

عبدالاحد کرزی^۱، یکی از فرزندان مؤمن، مجاهد و صدیق افغانستان بود که در برابر توطیه‌های پنهان و آشکار دشمنان کشور خود به پا خاسته و برای تأمین وحدت ملی، استقرار صلح، امنیت و آبادانی کشور به مبارزه پرداخته بود.

ملت افغان و جهانیان شاهدند که از مدتی به این سو، پاکستان به کشتارگاه شخصیت‌های نامور و ملی کشور ما مبدل گشته است.

دولت اسلامی افغانستان با ابراز نگرانی عمیق خویش از این حالت، در حالی که این قتل‌ها را بی ارتباط با اوضاع جاری کشور ما نمی‌داند؛ از سازمان ملل متحد، به‌ویژه از کمیسیون دفاع از حقوق بشر جداً می‌طلبد بر دولت پاکستان فشار آورد تا عاملین چنین قتل‌های ناجوان‌مردانه را که در راستای خساره‌مند ساختن

۱. یادداشت: حضرت استاد شهید (رحمة الله علیه) که در این زمان رئیس دولت اسلامی افغانستان است با ارسال پیامی، مراتب تأثر عمیق رهبری دولت اسلامی افغانستان را به مناسبت ترور ناجوان‌مردانه شخصیت مشهور کشور، محترم عبدالاحد کرزی، به ملت افغان و خانواده آن مرحومی، ابراز داشته است که بخش‌های از پیام مذکور را در بالا می‌خوانید و البته ما نتوانستیم کامل این پیام را به دست بیاوریم. «مرکز تدوین»

منافع ملی کشور ما صورت می‌گیرد، هرچه زودتر شناسایی کرده
و در آینده از ارتکاب چنین اعمالی جلوگیری به عمل آورد.
فیض‌آباد، ۱۷ جولای ۱۹۹۹ م.

۱۱۱

به مناسبتِ حوادثِ خون‌بار و دردانگیز
شمال کابل، پروان و کاپیسا
فیض آباد، ۲۵ اسد ۱۳۷۸ هـ ش

هموطنان عزیز! دلیرمردان سنگرنشین! فرماندهان
قهرمان و حماسه‌آفرینان! مجاهدپروان کاپیسا و
شمال کابل!
السَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ!

مقاومت‌های جانبازانه شما پاسداران دین، آزادی و میهن،
در برابر باند بدنام و مزدور «طالبان» و دسته‌های متجاوز
که از کشور همسایه پاکستان سرازیر شده‌اند، یادآور همان
رشادت‌های نیاکان بزرگ شما در برابر تجاوزگران چنگیزی،
انگریزی و شوروی‌هاست که نسل‌اندروسل حماسه‌ها آفریدند،
مشتاقانه جان دادند؛ اما سنگر و میهن از دست ندادند.

هموطنان مظلوم و باایمان!

اینک، باردیگر رشادت‌ها و پایمردی فرد فرد شما، در
لحظات حسّاس کنونی که دشمن زبون با پندار باطل خود هوای
اشغال سرتاسری افغانستان عزیز را در سر دارد، دارای اهمیت
خاصی بوده که یقیناً تاریخ پرافتخار مقاومت اسلامی و ملی ما
آن را با خط زرین در قلب خویش ثبت خواهد کرد.

ایثارگری و مقاومت شما گذشته از آنکه شمالی را قبرستان

متجاوزین آن خواهد ساخت، درس عبرت‌انگیز دیگری به تجاوزگران و مزدوران‌شان خواهد بود.

گروه مزدور طالبان و حامیان آنان، اگر امروز برخلاف موازین شرعی و همه معیارهای انسانی، خانه و کاشانه و تاکستان‌ها و مزارع و باغ‌های شما را به آتش کشیده و باشندگان مظلوم این سرزمین مردخیز را جبراً کوچ داده، کودکان و پیرمردان را بی‌رحمانه ذبح می‌کنند، باید بدانند که خشم خداوند منتقم گریبان آنان را گرفتنی است:

﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ﴾^۱

دیر یا زود به کیفر جنایات‌شان خواهند رسید.

صبر و استقامت شما در برابر همه سختی‌ها و مشکلات، پاداش بزرگ به نزد خداوند دارد.

مردم زجرکشیده و مظلوم پروان، کاپیسا و شمال کابل!

مسئولین دولت اسلامی رنج‌های بی‌پایان شما را، آوارگی‌ها و ویرانی‌ها، تکه تکه‌شدن جگرگوشه‌های عزیزتان را که به‌دست جلّادان بی‌رحم طالب‌نما و هم‌دستان جنایتکارشان صورت گرفته، با همه وجود لمس کرده و همه در غم و اندوه‌تان شریک‌اند، فریاد شما و کودکان مظلوم و خواهران باعفت و عصمت و پیرمردان شما را از هر طریق ممکن به گوش جهانیان، مؤسّسات بین‌المللی، کشورهای اسلامی رسانیدیم؛ اما با تأسف باید اظهار کرد، وجدان‌های خفته در بسا از کشورهای جهان و مجامع بین‌المللی کم‌تر به این فاجعه خونین توجه کرده‌اند.

۱. ابراهیم / ۴۲. ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ﴾ (و الله را از آنچه ستمکاران می‌کنند، غافل مپندار، جز این نیست که [کیفر] آنان را برای روزی به تأخیر می‌اندازد که چشم‌ها در آن خیره می‌شود.) «مرکز تدوین»

عکس‌العمل سازمان‌های جهانی و اسلامی، خیلی‌ها کم‌رنگ بوده، نه در بُعد خاتمه‌دادن به جنگ تحمیلی و دفع تجاوز خارجی و نه هم در ساحهٔ کمک‌های انسانی، آنچه باید صورت می‌گرفت، کاری نشد و عکس‌العمل‌ها از مرز ابراز نگرانی و صدور اعلامیه‌ها تجاوز نکرده‌است.

قضاوت‌های جهان معاصر ما در مسایل بین‌المللی نهایت شگفت‌انگیز و عاری از ارزش‌های اخلاقی و انسانی است.

چندی قبل به‌نام دفاع از حقوق انسان، غوغایی در جهان راه افتاد که چرا سیزده تن از رعایای یهودی در جمهوری اسلامی ایران که متهم به جاسوسی‌اند. زندانی شده‌اند، کشورها، مؤسسات و پارلمان‌ها فریاد بلند کردند و به دفاع برخاستند؛ اما در سرزمین ما، در افغانستان، سال‌هاست در اثر تجاوز خارجی و جنایات باندهای آدم‌کش و جلّاد، این ملت مظلوم در میان خون و آتش دست‌وپا می‌زند. تا این اواخر حتی کم‌تر کسی جرأت می‌کرد که از تجاوز خارجی نام برد، فقط یک حرف داشتند و آن هم ملامت کردن ملت مظلوم افغانستان و سنگر مقاومت در این سرزمین؛ اما یک نکته را ناگفته نباید گذاشت، اگر کشورها و مؤسسات جهانی، شما و مردم افغانستان را فراموش کنند، پروردگار رحیم و مهربان شما را تنها نمی‌گذارد، دروازه‌های رحمت و عنایت الهی به روی بندگان مظلومش همیشه باز است. مردم افغانستان در این اوضاع خونبار، وجدان ملت‌های جهان را مورد خطاب قرار داده و از آن‌ها می‌خواهد این ملت مظلوم را فراموش نکنند.

در اخیر، در حالی که به شما مردم صبور و مقاوم تسلّیت عرض می‌کنم، از بارگاه خداوند برای تان صبر و شکیبایی می‌طلبم، اطمینان می‌دهم که دولت اسلامی در راه تخفیف

رنج‌ها و آلام‌تان از بذل هر امکان دریغ نخواهد کرد.
خداوند یار و مددگارتان

برهان‌الدین ربّانی
فیض آباد، ۲۵ اسد ۱۳۷۸ هـ ش

بخش پنجم:
پیام‌های متفرقه

۱۱۲

به مناسبتِ روز بین المللی زن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مادران شریف و مسلمان! خواهران محترم و فرزندان

عزیز من!

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

تبریکات خود و خانواده خود و ملت افغانستان را به اتباع

عزیز مهاجر و مادران و خواهران محترم تقدیم می‌کنم.

زنان مسلمان و شجاع افغانستان در فراز و فرود تاریخ ما،

خدمات شایسته‌ای برای دین‌شان، کشورشان و خانواده‌های‌شان

انجام داده‌اند.

تاریخ اسلام و افغانستان عزیز، مشحون از جان‌فشانی‌ها،

ایثار و قربانی‌های یکی یکی شماست.

گهواره تمدن بشریت به‌دست شما به حرکت افتاده‌است،

إن شاء الله روزهای تاریک و ظلمانی سپری شدنی است و آتش

جنگ تحمیلی بر کشور ما، خاموش شدنی و این شب‌های

مصیبت بار إن شاء الله پایان‌یافتنی است.

من به شما اطمینان می‌دهم که این مشت مزدور به نام طالبان
 در نخواهند پاید و زنجیرهای جهالت‌شان که به نام اسلام عزیز
 در پا و دست خواهران من در کابل^۱ و در ولایات تحت سیطره
 خود، افکنده‌اند، به زودی از هم خواهد گسیخت.
 یک‌بار دیگر برای تان این روز خجسته را تبریک می‌گویم،
 توفیقات الهی با شما باد.

برهان‌الدین ربّانی

تالقان، ۱۷ حوت ۱۳۷۵ هـ ش

۱. کابل: یکی از ولایات مهم حوزه مرکزی و پایتخت افغانستان است که مرکز آن شهر کابل می‌باشد که دارای ۱۵ واحد اداری است. مساحت آن ۴۵۲۳٫۹ کیلومتر مربع و جمعیت آن به اساس راپور رسمی اداره مرکزی احصائیه؛ در سال ۱۳۹۲ هـ ش، حدود ۴۵۳۲٫۹ نفر تخمین شده است. نگاه: جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، ص: ۱۵۷. «مرکز تدوین»

۱۱۳

به شورای مشورتی جمعیت [اسلامی] در ایران
مجله امت؛ شماره سوم، اسد ۱۳۷۹ هـ ش

یادداشت مجله امت: اخیراً شورای مشورتی جمعیت اسلامی افغانستان در تهران گرد هم آمدند تا در ارتباط به مسایل تنظیمی به شورا پرداخته، تصامیم مقتضی اتخاذ کنند.

این شورای طی نشست دو روزه خود، به تحلیل اوضاع اجتماعی، سیاسی و نظامی کشور و مهاجرین پرداخته، به ارتباط امور تنظیمی، فرهنگی و سیاسی مربوط به جمعیت اسلامی افغانستان، مشاوره و تصامیمی اتخاذ کردند که در بخشی از این تصامیم بر روی نکات زیر تأکید شده است:

۱- خودسازی اعضا باید به صورت جدی پیگیری و در جهت ارتقای سطح دانش دینی، علمی و سیاسی آنان کوشش به عمل آید؛

۲- اعضای جمعیت اسلامی مکلفیت دارند که در سختی و آسانی، از حیثیت مجاهدین، سنگرهای جهادی و آرمان‌های انقلاب اسلامی دفاع کنند؛

۳- دفاتر جمعیت اسلامی، مسئولیت دارند تا در جهت تعلیم و تربیه فرزندان مهاجرین و بلندبردن سطح دانش

آنان، برنامه‌های مؤثری را روی دست بگیرند.
 محترم پروفیسور برهان‌الدین ربّانی، طی پیام تلفنی،
 رهنمودهای بس ارزنده‌ای به این شوری ارایه دادند که توجّه
 خوانندگان عزیز را به بخشی از این رهنمودها، جلب می‌کنیم:

الحمدلّله، فکر می‌کنم همه برادران متوجه باشند که
 مسئولیت بسیار بزرگ تاریخی را بر دوش دارند و عمده‌ترین
 مسأله‌ای که در برابر ما وجود دارد، این است که کشور در برابر
 چلنج ملّی و بین‌المللی قرار گرفته است. این حالت احساس
 مسئولیت را نسبت به هر وقت دیگری، عمده‌تر و قوی‌تر می‌کند
 و اگر بی‌تفاوتی صورت گیرد، قطعاً تاریخ، آنان را به‌عنوان عناصر
 ناکام در پیشگاه همه محکوم خواهد کرد.

البته اگر افراد محکوم شوند، چیز دیگری است؛ اما اگر
 مفکوره، هدف، ملّت و اسلام محکوم جلوه کند، این امر قابل
 تحمّل نیست.

به فضل الهی هنوز هم اوضاع مناسب بوده و می‌توان ابتکار
 عمل را در دست گرفت و خدای نکرده ممکن است، بعدها
 اوضاع مشکل‌تر شود.

در اوضاع مناسب فعلی، می‌توان نسل جوان را جذب کرد و
 مردم را بسیج کرد و برای‌شان مفکوره داد. گذشته‌ها را همه به یاد
 می‌آوریم که اگر از طریق کدام حزب جهادی؛ فردی کارت و یا
 نامه‌ای دریافت می‌کرد، به‌عنوان یک ارزش عمده تلقی می‌گردید
 و به آن وسیله، خود را به نهضت ارتباط می‌داد؛ اما متأسفانه
 وضعیت چنان شده که چندی پیش همراه برادران به تالقان^۱ رفتم،

۱. شهر تالقان: آنگاه که افغانستان در نیمه سده بیستم در واحدهای اداری از هفت
 ولایت / استان به ولایات متعدد تقسیم شد، شهر تالقان مرکز ولایت تخار قرار
 گرفت. شهر تالقان مرکز ولایت تخار بوده و شاهراه کندز - بدخشان از همین شهر

صدها کتاب در موضوعات تاریخ افغانستان و مسایل مختلف دیگر را دیدم که دشمنان اسلام و دشمنان انقلاب نوشته بودند، این فعالیت‌ها آن قدر تأثیر داشته که کتاب نبی عظیمی^۱ یکی از پرفروش‌ترین کتاب‌ها در میان افغانستان شناخته می‌شود.

یقیناً اگر این مردم، صحنه را خالی ببینند، همانند پیش از انقلاب - که مسلمانان در صحنه سیاسی حضور نداشتند - جوانان بسیاری را خواهند لغزاند و لازم است تا فرصتی را که در دست می‌باشد، از دست ندهیم و تلاش بسیار جدی صورت بگیرد و «هسته‌ها» فعال ساخته شوند و همچون گذشته، قریه به قریه، کوره به کوره و به اردوگاه‌های مهاجرین برویم و خصوصاً برای توجه به نسل جوان و هدفمند ساختن شان فعالیت کنیم.

باید از طریق راه‌اندازی مکاتب، کنفرانس‌ها، نشریات، جزوات، کتاب‌ها و کارهای فرهنگی دیگر، با قوت تمام در این جهت کوشش کنیم؛ در غیر این صورت، اگر مردم کج‌اندیش ابتکار را به دست گیرند، سالم ساختن مجدد فضای فکری جامعه کار، مشکلی است.

متأسفانه نسل جوان ما در بی‌هویتی به سر می‌برند و هرکس بتواند برای شان هویت سیاسی و فرهنگی ببخشد، همان کس خواهد توانست میدان را به طور کلی فتح کند.

از این جهت توصیه‌ام به برادران این است که بسیار جدی

می‌گذرد. یک منطقه وسیع این ولایت را در ماورای کوچک احتوا می‌کند. نام این شهر از گذشته‌ها به این سو، در متون تاریخی و جغرافیایی به اشکال تالقان، طالقان، طالیکان و تالقان ضبط شده است، در اکثر منابع از دو طالقان سخن رفته است، یکی طالقان تخارستان و دیگر طالقان جوزجان. برای آگاهی بیشتر رجوع کنید به: جغرافیایی عمومی ولایات افغانستان، ص: ۴۶۸. «مرکز تدوین»

۱. منظور رهبر شهید کتاب «اردو و سیاست» جنرال محمدنبی عظیمی است که در پاسخ به آن، دکتر شیرشاه یوسفزی، تاریخ‌نویس و شاعر بنام افغانستان، کتاب «تاریخ مسخ نمی‌شود» را نگاشته است. «مرکز تدوین»

باشند و جداً مسئولیت خود را بفهمند که مسئولیت بسیار بزرگی است.

همین افتخار بسیار کلانی است که جمعیت نقش بسیار سازنده در این انقلاب داشته و همین نقش را در گرفتن قدرت سیاسی و مقاومت در برابر توطیه‌های مختلف از خود بروز داده است.

سخن ساده‌ای نیست که با وجودی که توطیه‌های گسترده‌ای صورت می‌گیرد و کشورهای مسلمان و غیرمسلمان در این توطیه‌ها شریک بوده، گاهی نیرنگی و روزی دیگر توطیه‌ای دیگر راه می‌اندازند؛ اما یکی بعد از دیگری شکست می‌خورد. این خود یک نوع دستاوردی است که نباید به سادگی آن را از دست داد تا هنوز بسیاری نمی‌فهمند که جمعیت در ساحه فرهنگی چه کرده؟

در ساحه تعلیم و تربیه چه کرده؟

تاریخچه جمعیت در دوره هجرت چه بود؟

روحیه استقلال طلبی آن به چه شکل بوده؟

حتی راجع به همین دولت، اگرچه فرصت ندادند؛ اما بسیار کارهای باارزشی صورت گرفت، مطبوعات آزاد گذاشته شده بودند و صدها مدرسه دینی و مکاتب آغاز به کار کردند؛ در حالی که ما در جنگ به سر می‌بریم.

این موضوعاتی است که حداقل برادران خود را بشناسند که چه کرده‌ایم و چه می‌کنیم؟ بعد از این چه کاری باید بکنیم؟ فکر می‌کنم اگر - خداوند خواسته باشد - برادران با یک تعهد قوی، دید بسیار سالم و با یک پلان‌گذاری بسیار دقیق، کارهای خود را شروع بکنند و بعد از این، پس از هر سه ماه، یک ارزیابی بکنیم که در کدام جا چه کارهایی کردیم؟ در ساحه تعلیم و تربیه چه

کرده‌ایم، در ساحت مطبوعات چه کارهایی کرده‌ایم؟ در سطح روابط مردم چه کار کردیم؟ در قسمت خدمات اجتماعی چه کاری صورت گرفته است؟ چقدر محبوبیت پیدا کردیم، عناصر جدیدی که جذب شده چه و کدام‌اند؟ نسل جوان را چه مفکوره داده‌ایم، مکاتب را چگونه تنظیم کرده‌ایم، همبستگی ملی و مردمی را چه قسم به‌میان آوردیم؟

ضمناً برادران در سطح فعالیت‌های‌شان یک مقدار متوجه باشند که به مردم بگویند: هر وقت ما از جمعیت می‌گوییم، منظورمان تنها جمعیت نیست، منظور این است که سازمان‌های جهادی همه باید زنده و فعال کار بکنند.

برای اینکه چپی‌ها، عناصری که در تاریخ مسخ شده‌اند، می‌خواهند که احیای مجدد شوند، مجاهدین چرا خاموش شده باشند؟

به این اساس، کار ما به شکل حزبی و تنها در ساحت جمعیت، خلاصه نمی‌شود؛ بلکه یک آغازی است برای احیای مجددی همه نیروهای جهادی که می‌توانند دوباره همه‌شان به پهلوی همدیگر قرار گیرند و جمعیت در این قسمت باز آغازگر می‌باشد و این به معنای این نیست که به دیگران فرصت ندهیم. ما این خطر را احساس کرده‌ایم و شاید دیگران هم این خطر را درک کرده باشند.

ما این خطر را درک کردیم که انقلاب فراموش می‌شود، جهاد فراموش می‌شود؛ طوری که مثلاً برای مردم می‌گویند: دیگر نباید در آینده مسئله دین مطرح باشد و می‌گویند: در صحنه‌های سیاسی نباید دین مطرح شود، عین آنچه در پیش از انقلاب جهاد، چپی‌ها، لیبرال‌ها و سکولارها زمزمه می‌کردند و این چیزها را می‌خواهند دامن بزنند؛

بنابراین، پیش از پیش، ما باید در برابر این کار آمادگی داشته باشیم و قطعاً ملت افغانستان یک ملت مسلمان است. البته ناکامی و کمبود، در دوره پیش، ناکامی و کمبود اسلام نیست، در اثر کمبودهای تجربوی یا کمبود کادر، یا فشارهای بیرونی، یک سلسله نابسامانی‌هایی به میان آمد؛ اما این به معنای آن نیست که سلاح را به زمین می‌گذاریم، مفکوره خود را فراموش می‌کنیم و مردم را به دیگران وا می‌گذاریم که باز، هر کاری که بخواهند و هر بازی و نیرنگی که دارند، انجام دهند؛ بلکه این کاری است که آغاز کردیم، فراز و نشیب‌هایی وجود داشته، در هر انقلابی هم چنین بوده؛ اما یک چیز را ناگفته نگذاریم که در تمام توطیه‌ها، ما سنگر را خالی نگذاشتیم، چه توطیه‌های سیاسی بوده، چه حملات نظامی صورت گرفته و ما باید خدا را شکرگذار باشیم که از همه بحران‌ها طوری توانستیم بگذریم و انقلاب را حفظ کنیم و ما امیدواریم، روزی فرا برسد که تمام توطیه‌ها خنثی گردد و در نهایت درخواست من از برادران این است که این بار در یک تصمیم بسیار قاطع، حالت بی تفاوتی را هیچ‌کس نداشته باشد و هرکس کوشش بکند که خود را برای آینده به عنوان یک کادر بسازد.

در بخش نویسندگی، در بخش تعلیم و تربیه، در بخش‌های صنعت و تکنیک و در هر بعدی که هست، نیاز به کادرها و محققین متعهدی داریم که کشور را نجات دهند. ضرورت است تا جوان‌ها در جهت فراگیری و مطالعه، کوشا باشند و لازم است تا خود نیز در یک حرکت عملی کار خود را آغاز کنیم.

در ساحة مطبوعات الحمد لله مجله تازه انتشار یافته «امت»^۱

۱. منظور رهبر شهید، ماهنامه دینی امت است که صاحب امتیاز آن جمعیت

حرکت مطبوعاتی پسندیده‌ای را آغاز کرده و بازتاب خوب و گسترده‌ای داشته است.

امیدواریم در صحنهٔ فرهنگ، کارها گسترده‌تر گردد و با نوشتن و نشر کتب اسلامی، کوشش کنیم و مراکز فرهنگی خود را به مراکز قوی تبدیل کنیم.

سلام من را به همهٔ برادران برسانید.

جلالت‌مآب کوفی عنان سرمنشی سازمان ملل متحد!^۱

طوری که در جریان‌اید، بعد از تشکیل دولت اسلامی افغانستان، رسانه‌های خبری به پیمانۀ وسیع تبلیغ می‌کنند که جنگ جاری افغانستان یک جنگ داخلی بوده است؛ اما با داشتن شواهد انکارناپذیر، می‌توان به صراحت گفت: جنگ‌هایی که تا کنون جریان دارد، به اثر سیاست‌های غلط سیاست‌مداران کوتاه‌اندیش و خودخواه پاکستان بوده که دلیل عمده تداوم آن توسعه‌طلبی آن کشور در آسیای میانه و آسیای جنوبی^۲ ارزیابی می‌گردد.

در جریان این مدت، تلاش‌های جامعه بین‌المللی در

۱. کوفی عنان: هفتمین دبیرکل سازمان ملل متحد از ۱۳ دسامبر ۱۹۹۶ تا ۱ جنوری ۲۰۰۷ بود که در ۸ اپریل ۱۹۳۸ زاده شده بود و در ۱۸ اگست ۲۰۱۸ به عمر ۸۰ سالگی درگذشت. «مرکز تدوین»

۲. آسیای جنوبی یا جنوب آسیا؛ بخش جنوبی قاره آسیاست که شامل کشورهای جنوب کوه‌های هیمالیا و در برخی منابع معتبر نیز همچنین شامل کشورهای مجاور در شرق و غرب آن نیز می‌شود. این منطقه توسط آسیای غربی، آسیای مرکزی، آسیای شرقی و آسیای جنوب‌شرقی احاطه شده است. «مرکز تدوین»

خاتمه دادن به تجاوز خارجی در افغانستان نتیجه نداشته؛ زیرا تمام تلاش‌ها در دعوت جناح‌های درگیر به مذاکرات خلاصه گردیده است.

حالا به صراحت روشن گردیده که مداخله گران خارجی صرف به ارسال امکانات نظامی، اقتصادی و مالی به طالبان تکافو نکرده؛ بلکه دست به اعزام افراد تربیه شده‌شان نیز زده‌اند. یک بار دیگر به تاریخ شش اسد، هزاران تن از افراد اعزامی خارجی حمله وسیعی را بالای ولایات پروان - کاپیسا، به راه انداختند و این اجیران به قتل مردم محل، ویرانی خانه‌های مسکونی و بیرون راندن مردم از مناطق شان دست زده‌اند. اظهارات اخیر آقای اخضر ابراهیمی در مورد حضور نیروهای خارجی، شامل هزاران تن پاکستانی و عرب که در مطبوعات نیز بازتاب یافته، بیانگر این امر است که این اجیران خارجی در مقابل دولت اسلامی افغانستان به جنگ ادامه می‌دهند. باید گفت که در اظهارات آقای اخضر ابراهیمی، متأسفانه ذکری از موجودیت پرسونل ارتش پاکستان که عملاً در جنگ اشتراک دارند، صورت نگرفته است.

رهبران پاکستان در مورد حضور نیروهای شان در افغانستان می‌گویند: آنان رضاکاران مسلمان‌اند! حال اینکه شماری از آنان جنگجویانی‌اند که به نام رضاکاران و مجاهدین به کارگیل - کشمیر رفتند و به یک فرمان نواز شریف از کشمیر خارج و از آنجا وارد افغانستان گردیدند؛ بناءً به نظر ما این جنگجویان رضاکار نبوده؛ بلکه جزئی از یک اردوی منظم‌اند که طبق قوماندی نظامی، مقاومت مربوط عمل می‌کنند.

جنبه دیگر حمله اخیر، فاجعه بشری ناشی از آن می‌باشد که پیامدهای نهایت خطیری را در بر دارد. مردم ولایات، کاپیسا و

شمال کابل تا کنون خاطرات تلخی از اخراج اجباری از خانه‌ها و چپاول دارایی‌های‌شان دارند که توسط طالبان در سال ۹۶ صورت گرفت.

اینک، بار دیگر در جریان حملهٔ کنونی، هزاران تن از اهالی این نواحی برای نجات از سلوک غیرانسانی طالبان و اتباع خارجی، در یک فضای اضطراب و اضطراب، عازم درهٔ پنجشیر^۱ گردیدند؛

بنابراین؛ توجّه جلال‌مآب شما را به ضرورت فوری مساعدت به تهیهٔ خیمه، غذا و دیگر مواد ضروری به درهٔ پنجشیر در جایی که از قبل مشکلات غذایی موجود بود، جلب می‌کند. همچنان توقع جدّی ما این است تا به اساس فصل ۷ مواد ۲۰ الی ۴۲ منشور سازمان ملل متحد،^۲ تجاوز پاکستان بالای افغانستان توسط شورای امنیت ملل متحد اعلان گردد و اقدامات جدّی علیه آن کشور متجاوز آغاز یابد.

قسمی که در گذشته در بسا قسمت‌های جهان دیده شده، در صورت عدم توجّه جدّی به این امر از اعتبار ملل متحد کاسته

۱. پنجشیر: در شرق افغانستان موقعیت دارد. مساحت آن ۳۷۷۱٫۶ کیلومتر مربع و جمعیت آن در سال ۱۳۸۶ هـ ش، حدود ۱۳۴٫۴ هزار نفر تخمین شده‌است. مرکز آن شهر «بازارک» است. نگاه: جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، ص: ۳۰۵ - ۳۱۲. «مرکز تدوین»

۲. در مادهٔ ۲۰ منشور سازمان ملل متحد (۲۶ جون ۱۹۴۵ م) چنین آمده است: «مجمع عمومی منظم‌آدوره‌های اجلاس سالانه و در صورت اقتضاء اجلاس‌های فوق‌العاده خواهد داشت. اجلاس‌های فوق‌العاده به دعوت دبیرکل بنا به درخواست شورای امنیت یا اکثریت اعضای ملل خواهد بود.» و در فصل هفتم، منشور سازمان ملل متحد (۲۶ جون ۱۹۴۵ م)، در مادهٔ ۴۲ چنین آمده‌است: «در صورتی که شورای امنیت تشخیص دهد که اقدامات پیش‌بینی شده در مادهٔ ۴۱ کافی نخواهد بود یا ثابت شده باشد که کافی نیست، می‌تواند به وسیلهٔ نیروهای هوایی - دریایی یا زمینی به اقدامی که برای حفظ یا اعادهٔ صلح و امنیت بین‌المللی ضروری است، مبادرت کند. این اقدام ممکن است مشتمل بر تظاهرات و محاصره و سایر عملیات نیروهای هوایی - دریایی یا زمینی اعضای ملل متحد باشد.» «مرکز تدوین»

خواهد شد و در ضمن، متجاوز، بیشتر مورد تشویق قرار خواهد گرفت.

برهان‌الدین ربّانی
رئیس دولت اسلامی افغانستان

نمایه

آيات:

﴿الَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ﴾ ٨٩

﴿وَأَخِرْ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ٨٤

﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾

٩٣

﴿وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ﴾ ٩٧, ٥٨, ٥٤, ٢٢

﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ﴾ ١٤٢

﴿وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾ ٤٥, ٢٩

حديث:

﴿حُفَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ، وَحُفَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ﴾ ٢١

اسما و اشخاص:

ابراهيم خليل ٢٦, ٢٧, ٣٣, ٣٨

اخضر ابراهيمي ١٦٤

استاد خليلي ٦٩

اسماعيل ٢٦

اسكندر كبير ١٢٧

بن لادن ٧٢

سيد محمد خاتمي ١٠٩

عبدالاحد كرزي ١٠, ١٣٥, ١٣٧

كارل ماركس ٧٩

محمد ايوب خان غازي ٩٤

محمد جان خان وردك ٩٤

ملا مُشك عالم ٩٤

نبي عظيمي ٩٦, ١٥٥

نواز شريف ١٦٤

وزير محمد اكبر خان ٩٤

اماکن:

- آسیا ۱۶۳, ۱۲۷, ۱۱۵, ۱۰۹, ۱۰۱, ۵۲
آسیای جنوبی ۱۶۳
آسیای میانه ۱۶۳, ۱۰۸
بامیان ۷۱, ۷۰
بدخشان ۱۵۴, ۱۱۷
بریتانیا ۱۲۲, ۶۵
بغلان ۷۰
بوسنیا ۱۲۲
بیت‌الحرام ۲۵
پاکستان ۱۱۵
پروان ۱۶۴, ۱۴۲, ۱۳۹, ۱۲۲, ۱۰۷, ۱۰۶, ۶۲, ۲۰, ۱۰
تالقان ۱۵۵, ۱۵۴, ۱۵۰, ۸۹, ۲۹, ۲۲, ۱۷
تخار ۱۵۴, ۱۰۶, ۷۰, ۵۷, ۱۷
جمهوری اسلامی ایران ۱۴۳, ۱۰۹
جنوب غرب ۵۷
حجاز ۳۸, ۲۶
خواجه‌غار ۶۲
دره پنجشیر ۱۶۵
دشت ارچی ۶۲
دیوار برلین ۸۱
رُستاق ۵۷
سمنگان ۶۲

صفا و مروه ۲۶، ۴۳

عشق آباد ۱۰۹

قندهار ۶۴

کابل ۸، ۹۵

کاپیسا ۱۰، ۲۰، ۶۲، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۲۲، ۱۳۹، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۶۴

کشمیر ۱۰۸، ۱۶۴

کعبۃ اللہ ۳۳

مزار شریف ۵۸

نورستان ۵۷

یکاولنگ ۷۰

گروه‌ها احزاب و قبایل:

ارتش پاکستان ۱۶۴

ارتش سرخ ۸۹، ۱۰۲

ازبیک ۲۸

افغان ۲۱، ۵۱، ۵۳، ۷۹، ۸۰، ۸۳، ۸۹، ۱۱۲، ۱۱۶، ۱۲۳، ۱۲۷، ۱۳۷

بلوچ ۲۸

بیگانگان ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۳۴، ۷۴، ۸۷، ۸۸، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۱۰۴،

۱۰۵

پشتون ۲۸

تاجیک ۲۸

ترکمن ۲۸

جامعه جهانی ۷۱، ۷۳

جمعیت اسلامی افغانستان ۸، ۱۳، ۱۵۳، ۱۵۸، ۱۸۸

جهان اسلام ۴۳

روشنفکران ۶۵، ۱۱۷

زمستان ۱۹، ۷۰

زنان ۲۰، ۵۲، ۶۲، ۱۰۸، ۱۱۶، ۱۴۹

سازمان کشورهای غیرمتعهد ۱۱۷

سازمان کنفرانس اسلامی ۶۲، ۶۳

سپاهیان اجیر ۴۴

ستمگران ۲۶، ۲۸، ۲۹، ۳۸

شهدای راه آزادی ۹۷

طالبان ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۷، ۳۴، ۴۴، ۴۵، ۵۸، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۷۰،

۷۲، ۷۳، ۸۳، ۱۰۱، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۱۰، ۱۱۵، ۱۲۲، ۱۲۸،

۱۲۹، ۱۳۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۵۰، ۱۶۴، ۱۶۵

قشون سرخ ۶۱، ۶۵، ۸۰، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۲۸

کشورهای همسایه ۳۴، ۱۰۱

کنفرانس اسلامی ۳۴، ۶۲، ۶۳، ۱۱۰، ۱۱۷

کنفرانس کشورهای اسلامی ۲۷، ۶۵

کودکان ۲۰، ۳۸، ۶۱، ۶۴، ۱۳۰، ۱۴۲

ماركسيزم ۹۶,۸۰,۷۹

محاسن سپيدان ۲۰

مسلمانان ۱۵۵,۷۱,۴۴,۴۳,۳۷,۳۳,۲۵,۱۹

مِلل متحد ۱۶۱,۱۹,۱۰

نمايندگان ۱۰۸,۲۰,۱۹

نمروديان ۳۹,۳۸,۲۹,۲۶

هزاره ۲۸

مفاهیم و اصطلاحات:

- آتش‌بس ۱۹، ۱۱۰
آتش‌سوزی ۴۴، ۱۱۵
آثار تاریخی ۴۵، ۷۱
اجتماع ۱۲
اخوت ۴۰، ۵۴، ۵۸
آزادمنشی ۱۲۱، ۱۲۷
آزادی ۲۱، ۲۸، ۳۴، ۵۳، ۶۵، ۸۰، ۸۷، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۱۰۱، ۱۰۲،
۱۰۵، ۱۰۷، ۱۱۶، ۱۲۷، ۱۳۱، ۱۴۱
استعمار ۵۳، ۵۴
استقامت ۱۹، ۲۷، ۳۷، ۱۴۲
استقلال‌طلبی ۱۵۶
إشغال ۲۲، ۸۳، ۱۰۵
افتخارات تاریخی ۳۸، ۶۴
اقتصاد ۱۲، ۱۰۶
اقوام ۲۰، ۲۸، ۶۵، ۱۱۶
امت اسلامی ۲۵
امنیت ۲۰، ۲۷، ۲۸، ۳۴، ۳۷، ۵۴، ۵۸، ۶۱، ۶۲، ۶۴، ۶۶، ۶۹، ۷۱،
۷۲، ۹۶، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۷، ۱۶۵
انقلاب اسلامی ۹، ۷۷، ۹۹، ۱۰۱، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۵۳
انقلابی ۲۱، ۹۵، ۱۵۸
آوارگی ۳۷، ۳۸، ۴۳، ۵۱، ۵۴، ۶۱، ۸۱، ۱۲۸، ۱۲۹
بارگاه ۲۵، ۲۹، ۳۴، ۳۷، ۵۴، ۶۹، ۱۱۲، ۱۴۳
بازسازی ۵۲
بت‌شکن ۲۶، ۳۸
برادری ۲۶، ۴۰، ۴۴، ۵۴، ۵۸، ۶۶، ۷۴، ۱۱۲
بزرگ‌داشت ۱۹، ۲۵، ۴۳، ۵۱، ۸۷

بهار ۷۰, ۶۹, ۶۱, ۵۱, ۳۹

بیابان ۷۰, ۲۶

بی‌امنی ۲۱

بیگانه‌گرایی ۲۷

پایداری ۱۰۷, ۱۰۳, ۱۹

پیروزی ۸۳, ۸۲, ۷۷, ۷۵, ۶۵, ۵۳, ۳۹, ۳۷, ۲۵, ۲۲, ۲۱, ۱۱, ۹

۱۲۲, ۱۱۲, ۱۰۸, ۱۰۵, ۱۰۴, ۱۰۳, ۱۰۱, ۹۹

تاریخ ۹۳, ۸۹, ۸۳, ۸۱, ۷۲, ۶۵, ۶۴, ۵۴, ۵۳, ۴۳, ۳۷, ۲۸, ۲۵

۱۴۹, ۱۴۱, ۱۲۸, ۱۲۷, ۱۲۳, ۱۲۲, ۱۲۱, ۱۰۷, ۱۰۶, ۱۰۲, ۹۶, ۹۴

۱۸۹, ۱۸۸, ۱۶۴, ۱۵۷, ۱۵۵, ۱۵۴

تجاوز ۱۱۵, ۹۷, ۸۸, ۸۷, ۸۳, ۷۹, ۶۹, ۶۵, ۶۱, ۵۴, ۵۳, ۵۱, ۲۲

۱۶۵, ۱۶۴, ۱۴۳, ۱۳۰, ۱۲۷, ۱۲۳, ۱۲۲, ۱۱۷, ۱۱۶

تصفیهٔ نژادی ۱۱۶, ۱۱۵

تقوی ۸۹, ۲۶

تلویزیون ۵۲

تمامیت ارضی ۱۲۹, ۱۲۳, ۱۲۲, ۱۰۵, ۹۶, ۹۴, ۷۲, ۵۱, ۳۴, ۲۸

توحید ۴۴, ۳۳, ۲۸, ۲۶

جنایت ۱۱۱, ۱۰۳, ۶۲, ۶۱, ۴۵, ۴۴, ۲۰

جنگ ۶۶, ۶۳, ۶۲, ۵۷, ۵۴, ۵۳, ۵۲, ۴۰, ۳۹, ۳۴, ۲۹, ۲۷, ۲۰

۱۲۸, ۱۱۰, ۱۰۹, ۱۰۸, ۱۰۳, ۹۶, ۸۸, ۸۲, ۸۱, ۸۰, ۷۲, ۷۱, ۶۹

۱۶۴, ۱۶۳, ۱۵۶, ۱۴۹, ۱۴۳, ۱۳۱, ۱۳۰, ۱۲۹

جنگ سرد ۸۱, ۸۰

جنگ‌افروز ۷۱, ۵۷, ۳۹

جنگ‌های تحمیلی ۱۰۷, ۶۱, ۳۹, ۳۳

حج ۴۳, ۳۳, ۲۶, ۲۵

حق ۱۰۸, ۱۰۶, ۱۰۵, ۷۱, ۷۰, ۵۲, ۳۷, ۳۳, ۲۸, ۲۷, ۱۱, ۸

حقوق بشر ۱۳۷, ۱۰۹, ۱۰۵

حقیقت ۸۳, ۷۳, ۳۸, ۲۷

حل و عقد ۱۰۷

خشک‌سالی ۱۳۰, ۱۲۸, ۷۳, ۷۰

خون‌آشام ۵۱

خونین‌بهاران ۵۱

خونین‌جگران ۷۰

خونین‌کفن‌ان ۷۰

- دسایس ۱۰۵، ۱۰۱، ۲۷، ۲۵
دشمنان اسلام ۱۵۵، ۱۰۳، ۲۵
دعا ۱۳۱، ۱۱۲، ۸۲، ۶۹، ۲۹، ۲۵
دولت اسلامی افغانستان ۱۹، ۲۰، ۲۹، ۵۱، ۵۸، ۶۲، ۶۳، ۶۶، ۷۲،
۸۴، ۸۸، ۸۹، ۹۴، ۹۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۷، ۱۳۷، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۶
دیالوگ بین الافغانی ۵۴
دیانت ۱۲
رسالت ملی ۳۴
رمضان ۱۹
سلحشور ۹۵، ۵۳
سنگر ۲۷، ۲۸، ۵۱، ۵۴، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۴۱، ۱۴۳، ۱۵۸
سیاست ۱۲، ۶۳، ۶۹، ۹۶، ۱۲۹، ۱۵۵، ۱۵۹، ۱۸۸، ۱۸۹
شعائر دینی ۲۶
شکوفایی ۵۸
شهید ۷، ۸، ۱۲، ۱۳، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۷۹، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۱۶، ۱۲۱، ۱۳۷،
۱۵۵، ۱۵۸، ۱۸۷
صلح ۲۰، ۲۲، ۲۷، ۲۸، ۳۴، ۵۴، ۵۷، ۵۸، ۶۱، ۶۲، ۶۴، ۶۵، ۶۶،
۶۹، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۸۸، ۹۶، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۲، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۷، ۱۶۵
صنعت ۱۵۸
طواف ۲۵، ۲۶، ۳۳، ۴۳
عرفات ۲۶، ۴۳
عصر بودایی ۴۴
عهد بودایی ۷۱
عید ۹، ۱۷، ۱۹، ۲۲، ۲۳، ۲۵، ۳۱، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۷، ۳۹، ۴۱، ۴۳،
۴۴، ۴۵
عید اضحیٰ ۲۵، ۳۳، ۳۷
عید سعید فطر ۱۷، ۱۹، ۲۲
عید قربان ۲۵، ۴۳، ۴۴، ۴۵
فداکاری ۲۷، ۳۳، ۳۷، ۱۲۹
قاچاق ۴۵، ۶۴، ۱۰۹
قربانی ۲۶، ۲۸، ۳۳، ۳۷، ۴۳، ۱۱۷
قیام ۲۱، ۴۳، ۴۵، ۶۵، ۸۰، ۸۱، ۸۳، ۹۵، ۱۰۶، ۱۱۷، ۱۲۲
کلورت ۳۹
کرامت انسانی ۳۳

کمونیزم ۱۸۸، ۱۰۶، ۹۶، ۷۱

گفت و شنود ۲۰

لشکرکشی ۱۲۲، ۱۱۵

لوی توحید ۲۸

مجاهد ۱۳۷، ۱۱۱، ۱۰۲، ۱۰۱، ۸۷، ۷۱، ۵۳، ۴۵

مَحَبَّت ۴۰

مدرسهٔ دینی ۱۵۶

مذاکرات بین‌الافغانی ۹۷

مساوات ۲۶

مصیبت‌های طبیعی ۵۷

مقاومت ۱۰۵، ۵۱

مَلَّت ۱۹، ۲۱، ۲۵، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۳، ۳۴، ۳۷، ۳۹، ۴۰، ۴۳، ۴۴،

۴۵، ۵۱، ۵۳، ۵۴، ۵۷، ۶۱، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۹، ۷۰، ۷۲، ۷۳، ۷۹، ۸۰،

۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۸، ۹۳، ۹۵، ۹۶، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶،

۱۰۷، ۱۱۲، ۱۱۵، ۱۱۷، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۱، ۱۳۷، ۱۴۳،

۱۴۹، ۱۵۴، ۱۵۸

مناسک حج ۴۳، ۳۳، ۲۵

منشور سازمان ملل متحد ۱۸۹، ۱۶۵

مهاجر ۱۴۹، ۲۶

موحد ۴۴، ۴۳

نبرد ۱۰۲، ۹۶، ۵۳، ۲۱

نوامیس ملی ۳۳

هجرت ۱۵۶، ۷۱، ۵۴، ۵۱، ۴۳، ۳۷

هرج و مرج ۲۱

هم‌بستگی ۱۵۷، ۱۱۶، ۴۴

هویت اسلامی ۳۳

هویت ملی ۱۳۰، ۶۴

وحدت ملی ۱۳۷، ۱۳۰، ۱۲۳، ۱۰۷، ۷۴، ۲۸

رویکردها

**** قرآن كريم؛**

الف) منابع عربى:

١- الترمذى، محمد بن عيسى بن سورة (١٣٩٨).

الجامع الصحيح سنن الترمذى، تحقيق: أحمد

محمد شاكر، الطبعة الثانية، الناشر: دار إحياء التراث

العربي - بيروت؛

٢- النيسابوري، أبوالحسين مسلم بن الحجاج بن

مسلم القشيري (بى تا)، صحيح مسلم، الناشر: دار

الجيل بيروت + دار الأفاق الجديدة - بيروت.

ب) منابع فارسی:

۱- احمدیان، بهرام امیر (۱۳۷۳). آسیای مرکزی و حدود آن، فصل نامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز، سال سوم، شماره ۵؛

۲- انصاری، سلطان محمد (۱۳۹۴). جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، نوبت چاپ: اول، ناشر: انتشارات بین المللی سرور سعادت، محل چاپ: کابل، چهارراهی دهن باغ؛

۳- آشوری، داریوش (۱۳۹۳). دانشنامه سیاسی، چاپ: بیست و سوم، ناشر: انتشارات مروارید، محل نشر: تهران، ایران؛

۴- بختیاری، سعید (۱۳۹۴). اطلس جامع گیتاشناسی ۹۳ - ۹۴، تهیه و تدوین: واحد پژوهش و تألیف گیتاشناسی، چاپ: اول، چاپ: هامون، ناشر: مؤسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی، محل نشر: تهران، ایران؛

۵- بنّا، امام شهید حسن (۱۳۸۰). نگرش‌هایی در اسلام، مترجم: مصطفی اربابی، ناشر: سنت تایید، ایران؛

۶- بیدل، عبدالقادر (۱۳۹۲). دیوان بیدل دهلوی، نوبت

چاپ: سوّم، ناشر: نگاه، تهران، ایران؛
 ۷- خلیلی، خلیل‌الله (۱۳۸۹). دیوان خلیل‌الله خلیلی،
 به کوشش: محمّد کاظم کاظمی، نوبت چاپ: اوّل، ناشر:
 محمّد ابراهیم شریعتی افغانستانی؛

۸- دهخدا، علی اکبر (۱۳۴۲). لغت‌نامه، محل نشر:
 تهران، ایران؛

۹- شارقى، محمّد کاظم (۱۳۶۰). ارزش خون در کمونیزم
 و اسلام، (مقاله)، میثاق خون، ص: ۴۴، شماره سیزدهم،
 ناشر: کمیته فرهنگی جمعیت اسلامی افغانستان؛

۱۰- عظیمی، محمّد نبی (۱۳۷۶). اردو و سیاست، در سه
 دهه اخیر افغانستان، ۱- ۲ جلد، ناشر: سبا کتابخانه،
 قصه خوانی بازار پشاور؛

۱۱- علی بابایی، غلامرضا (۱۳۸۷). فرهنگ سیاسی
 آرش، چاپ سوّم با اضافات، ناشر: انتشارات آشیان، محل
 چاپ: تهران، ایران؛

۱۲- غبار، میر غلام محمّد (۱۳۹۴). افغانستان در مسیر
 تاریخ، ج: ۱- ۲، ناشر: انتشارات بین‌المللی سرور سعادت،
 کابل، افغانستان؛

۱۳- فردوسی، ابوالقاسم (۱۳۹۸). شاهنامه فردوسی (pdf)،
 بی‌جا؛

۱۴- فرهنگ، میر محمّد صدیق (۱۳۸۸). افغانستان در
 پنج قرن اخیر، جلد اوّل و دوّم، به کوشش محمّد ابراهیم
 شریعتی، ناشر: انتشارات عرفان، چاپ: بیستم، تهران،
 ایران؛

۱۵- قطب، سیّد (۱۳۸۷). نشانه‌های راه، ترجمه: محمود

محمودی، نشر احسان، چاپ اول، محل نشر: تهران، ایران؛

۱۶- میتروخین، واسیلی (۱۳۹۰). ک. جی. بی، در افغانستان، ترجمه: احمدضیا رهگذر، نوبت چاپ: یکم، ناشر: بنگاه انتشارات میوند، کابل، افغانستان؛

۱۷- نعمانی، علامه شبلی و علامه سید سلیمان ندوی (بی تا). فروغ جاویدان، ج: اول، ترجمه: ابوالحسین عبدالمجید مرادزهی خاشی، ناشر: کتابخانه عقیده؛

۱۸- یوسفزی، شیرشاه (۱۳۷۹). تاریخ مسخ نمی شود؛ نقدی بر کتاب «اردو و سیاست در سه دهه اخیر افغانستان»، چاپ دوم، ناشر: مرکز نشراتی میوند، سبا کتابخانه، بازار قصه خوانی، پشاور؛

۱۹- منشور سازمان ملل متحد؛ ۲۶ جون ۱۹۴۵ م. (pdf).